

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

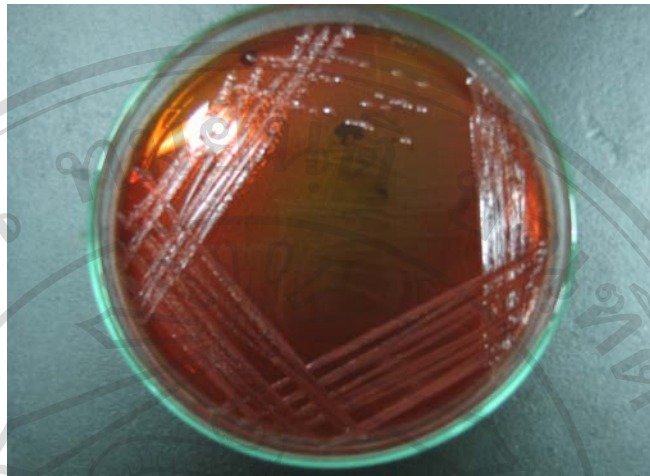

ภาพที่ ก-1 เชื้อ *Salmonella* spp. ที่มาจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และลักษณะการปักเชื้อในงานอาหารเลี้ยงเชื้อ BHI agar เพื่อแยกโคโลนีเดี่ยว

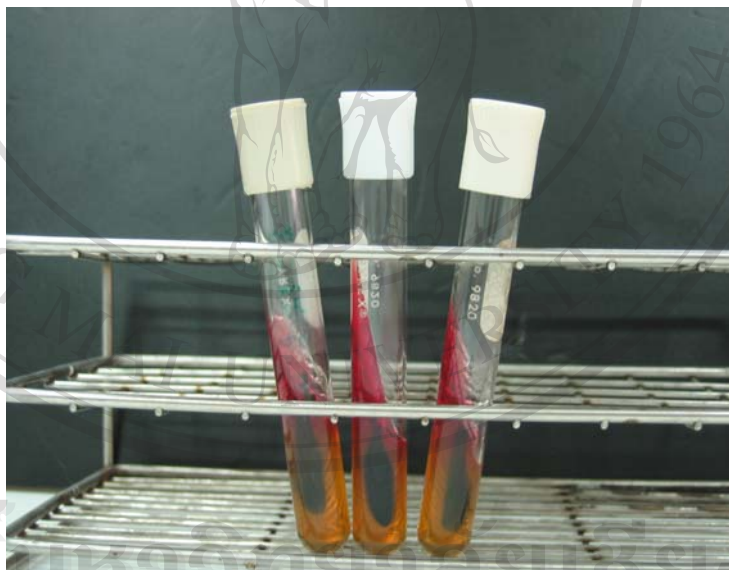

ภาพที่ ก-2 ลักษณะการเจริญของเชื้อ *Salmonella* spp. ในงานอาหารเลี้ยงเชื้อ XLD

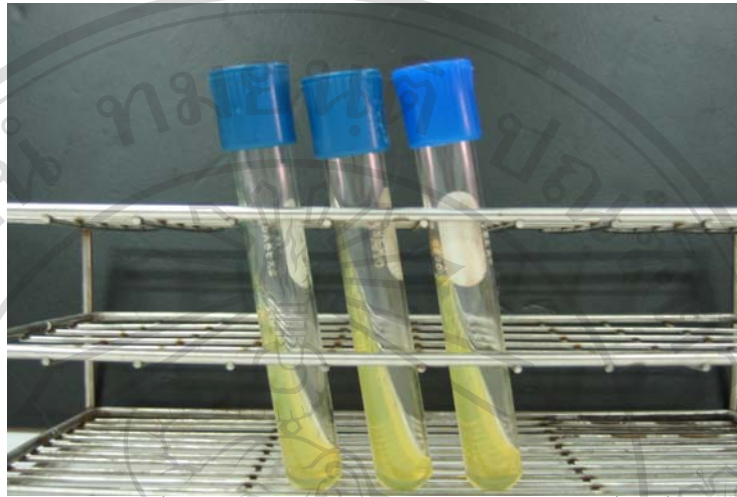
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © Chiang Mai University
 All rights reserved

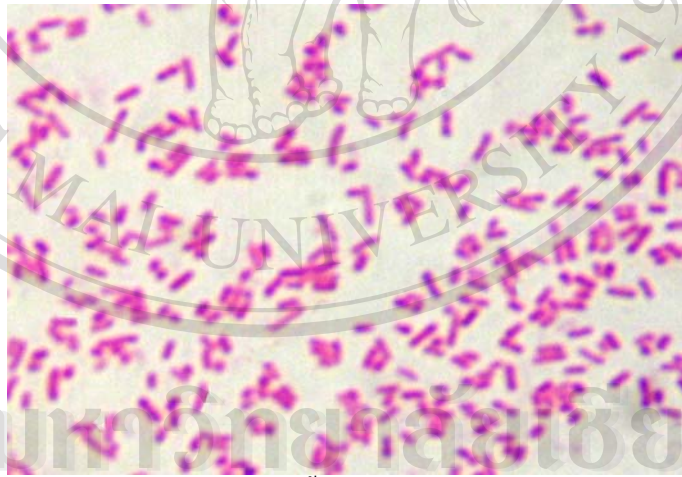
ภาพที่ ก-3 ลักษณะการเจริญของเชื้อ *Salmonella* spp. ในจานอาหารเลี้ยงเชื้อ BPLS

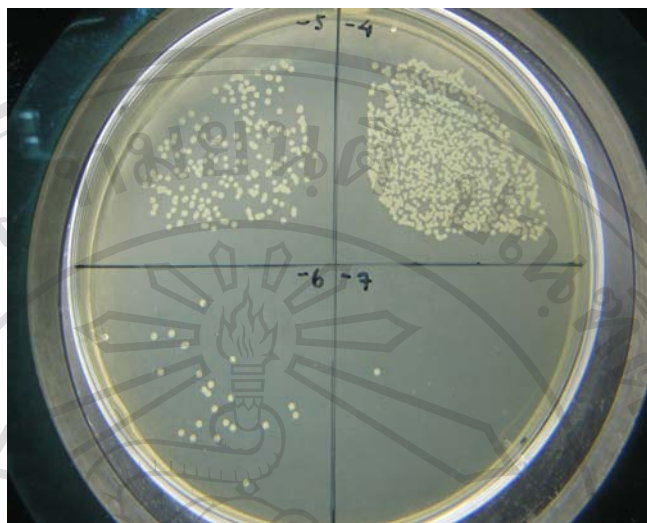
ภาพที่ ก-4 ลักษณะชีวเคมีเมื่อเชื้อ *Salmonella* spp. เจริญในหลอดอาหารเลี้ยงเชื้อผิวหน้าเอียง TSI agar

ภาพที่ ก-5 ลักษณะชีวเคมีเมื่อเชื้อ *Salmonella* spp.เจริญในหลอดอาหารเลี้ยงเชื้อพิวหน้าเอียง Urea agar

ภาพที่ ก-6 ลักษณะเซลล์ของเชื้อ *Salmonella* spp. โดยการย้อมสีกรัม

ภาพที่ ก-7 ลักษณะการเจริญของเชื้อ *Salmonella* spp. ในงานอาหารเลี้ยงเชื้อ BHI agar ที่ทำการตรวจนับการเจริญที่ความเข้มข้นระดับต่างๆ ด้วยวิธี drop plate เมื่อป่มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12-24 ชั่วโมง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

จำนวนเชื้อ *Salmonella Weltevreden* DMST 17375 ที่เจริญใน BHI broth ที่มีโซเดียมแลกเทต 3 ระดับ
คือ 0%, 1.2% และ 2.4% ที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ ข-1 การเจริญของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden DMST 17375 ที่เจริญใน BHI broth ที่มีโซเดียมแล็กเตต 3 ระดับคือ 0%, 1.2% และ 2.4% ที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส

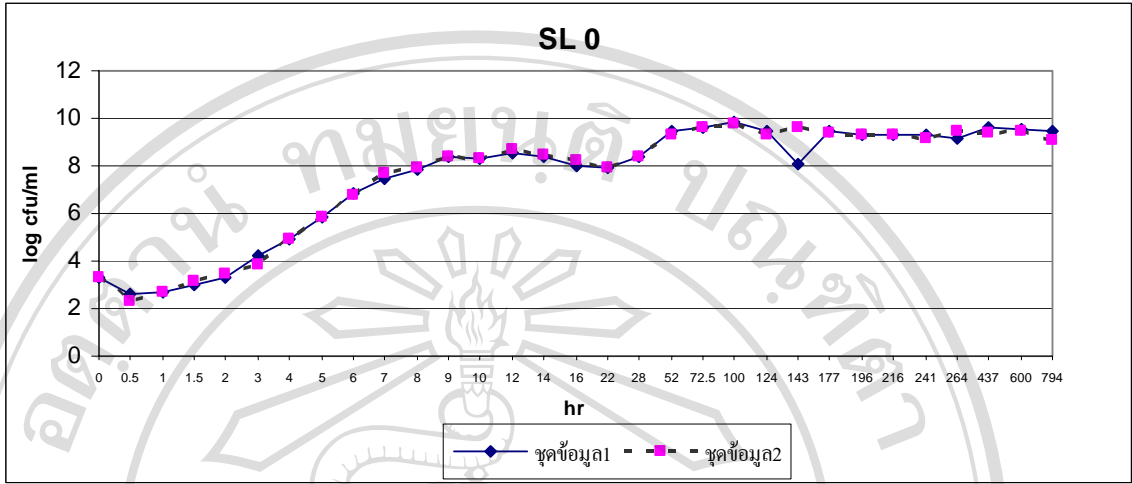
จุดที่ ตรวจเชื้อ	เวลา ณ จุดนับจำนวนเชื้อ <i>Salmonella</i> ในอาหารเลี้ยงเชื้อ BHI ซึ่งแต่ละขวดมี SL 0%, 1.2% และ 2.4%			จำนวนเชื้อในขวดอาหารเลี้ยงเชื้อที่ 1 (log cfu/ml)			จำนวนเชื้อในขวดอาหารเลี้ยงเชื้อที่ 2 (log cfu/ml)			จำนวนเชื้อเฉลี่ย (log cfu/ml)		
	SL0%	SL1.2%	SL2.4%	SL0%	SL1.2%	SL2.4%	SL0%	SL1.2%	SL2.4%	SL0%	SL1.2%	SL2.4%
1	0	0	0	3.32	2.6	2.56	3.34	2.3	2.78	3.330 ± 0.014	2.450 ± 0.212	2.670 ± 0.156
2	0.5	0.5	0.5	2.6	2.6	3.3	2.3	2.56	3.56	2.450 ± 0.212	2.580 ± 0.028	3.430 ± 0.184
3	1	1	1	2.7	2.6	2.67	2.7	2.9	2.6	2.700 ± 0.000	2.750 ± 0.212	2.635 ± 0.049
4	1.5	1.5	1.5	3.025	3	3.08	3.12	2.95	2.95	3.072 ± 0.067	2.975 ± 0.035	3.015 ± 0.092
5	2	2	2	3.28	3.11	2.7	3.49	3.11	3.46	3.385 ± 0.148	3.110 ± 0.000	3.080 ± 0.537
6	3	3	3	4.2	3.65	3.36	3.84	3.72	3.75	4.020 ± 0.255	3.685 ± 0.049	3.555 ± 0.276
7	4	4	4	4.9	4.3	4.08	4.94	4.2	4.18	4.920 ± 0.028	4.250 ± 0.071	4.130 ± 0.071
8	5	5	5	5.82	4.94	4.99	5.83	5.08	4.94	5.825 ± 0.007	5.010 ± 0.099	4.965 ± 0.035
9	6	6	6	6.83	5.8	5.38	6.79	5.61	5.53	6.810 ± 0.028	5.705 ± 0.134	5.455 ± 0.106
10	7	7	7	7.47	6.57	5.75	7.69	6.83	5.3	7.580 ± 0.156	6.700 ± 0.184	5.525 ± 0.318
11	8	8	8	7.88	7.15	5.84	7.92	7.3	6.83	7.900 ± 0.028	7.225 ± 0.106	6.335 ± 0.700
12	9	9	9	8.36	7.7	5.447	8.4	7.61	7.26	8.380 ± 0.028	7.655 ± 0.064	6.354 ± 1.282
13	10	10	10	8.3	8.18	7.3	8.34	7.87	7.46	8.320 ± 0.028	8.025 ± 0.219	7.380 ± 0.113
14	12	12	11	8.53	8.11	7.59	8.72	8.23	6.3	8.625 ± 0.134	8.170 ± 0.085	6.945 ± 0.912
15	.14	.14	12	8.36	8.66	7.83	8.5	8.65	6.23	8.430 ± 0.099	8.655 ± 0.007	7.030 ± 1.113
16	16	16	.14	7.98	8.69	8.46	8.25	8.5	6.47	8.115 ± 0.191	8.595 ± 0.134	7.465 ± 1.407
17	22	24	16	7.95	7.99	8.52	7.91	8.04	7.95	7.930 ± 0.028	8.015 ± 0.035	8.235 ± 0.403

หมายเหตุ: -ค่าเฉลี่ยจากการทดลอง 2 ซ้ำ ± ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการทดลอง 2 ซ้ำแต่ละซ้ำมีข้อมูลจากการทดลอง 2 ค่า

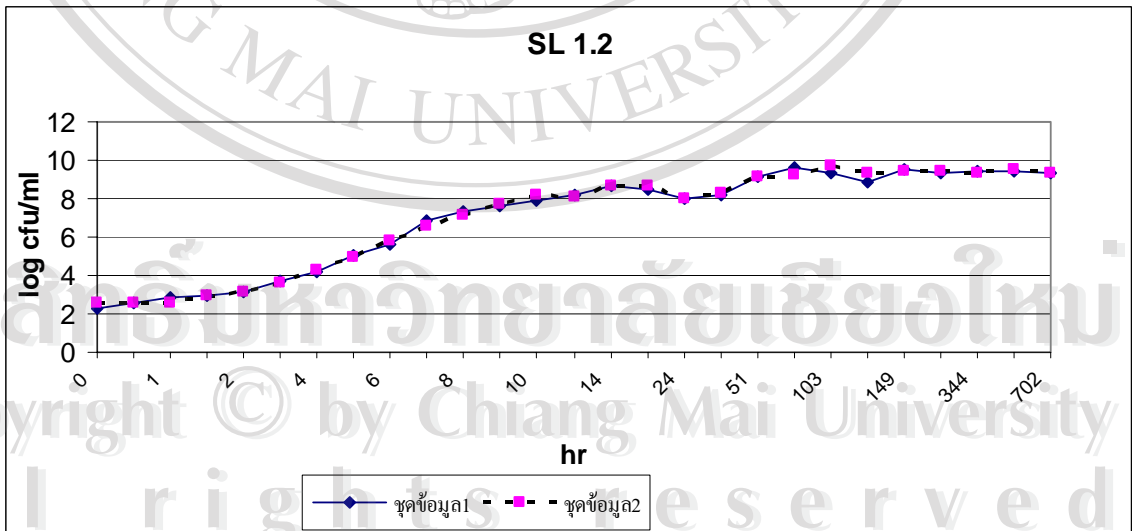
ตารางที่ ข-1 (ต่อ) การเจริญของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden DMST 17375 ที่เจริญใน BHI broth ที่มีโซเดียมแลกเทต 3 ระดับคือ 0%, 1.2% และ 2.4% ที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส

จุดที่ ตรวจเชื้อ	เวลา ณ จุดนับจำนวนเชื้อ <i>Salmonella</i> ในอาหารเลี้ยงเชื้อ BHI ซึ่งแต่ละขวดมี SL 0%, 1.2% และ 2.4%			จำนวนเชื้อในขวดอาหารเลี้ยงเชื้อที่ 1 (log cfu/ml)			จำนวนเชื้อในขวดอาหารเลี้ยงเชื้อที่ 2 (log cfu/ml)			จำนวนเชื้อเฉลี่ย (log cfu/ml)		
	SL0%	SL1.2%	SL2.4%	SL0%	SL1.2%	SL2.4%	SL0%	SL1.2%	SL2.4%	SL0%	SL1.2%	SL2.4%
18	28	32	17.5	8.4	8.3	7.94	8.41	8.2	8.49	8.405 ± 0.007	8.250 ± 0.071	8.215 ± 0.389
19	52	51	25	9.5	9.18	8.52	9.3	9.18	8.69	9.400 ± 0.141	9.180 ± 0.000	8.605 ± 0.120
20	72.5	83.5	32	9.59	9.26	8.5	9.62	9.64	8.59	9.605 ± 0.021	9.450 ± 0.269	8.545 ± 0.064
21	100	103	55	9.81	9.74	7.94	9.76	9.32	9.01	9.785 ± 0.035	9.530 ± 0.297	8.475 ± 0.757
22	124	125	78	9.48	9.3	9.38	9.28	8.82	9.8	9.380 ± 0.141	9.060 ± 0.339	9.590 ± 0.297
23	143	149	101	8.09	9.41	9.53	9.58	9.48	9.57	8.835 ± 1.054	9.445 ± 0.049	9.550 ± 0.028
24	176.75	172.5	274	9.43	9.42	9.5	9.38	9.32	9.45	9.405 ± 0.035	9.370 ± 0.071	9.475 ± 0.035
25	195.75	344	438.75	9.28	9.3	9.32	9.34	9.4	9.71	9.310 ± 0.042	9.350 ± 0.071	9.515 ± 0.276
26	216	508	630	9.28	9.53	9.23	9.34	9.41	9.28	9.310 ± 0.042	9.470 ± 0.085	9.255 ± 0.035
27	241	702	754	9.28	9.34	9.48	9.13	9.3	9.61	9.205 ± 0.106	9.320 ± 0.028	9.545 ± 0.092
28	263.5			9.18			9.49			9.335 ± 0.219		
29	436.75			9.65			9.41			9.530 ± 0.170		
30	600			9.53			9.45			9.490 ± 0.057		
31	794			9.46			9.09			9.375 ± 0.262		

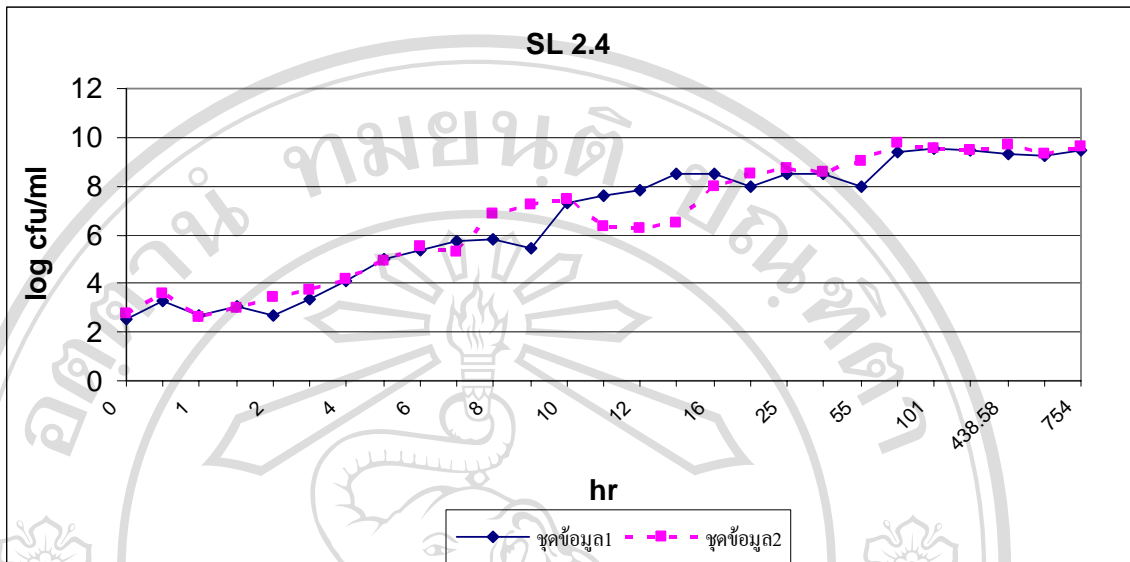
หมายเหตุ: -ค่าเฉลี่ยจากการทดลอง 2 ซ้ำ ± ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการทดลอง 2 ซ้ำแต่ละซ้ำมีข้อมูลจากการทดลอง 2 ค่า

ภาพที่ ข-1 การเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden DMST 17375 ในสภาวะที่โซเดียมแลกเทดเท่ากับ 0%

ภาพที่ ข-2 การเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden DMST 17375 ในสภาวะที่โซเดียมแลกเทดเท่ากับ 1.2%

ภาพที่ ข-3 การเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* DMST 17375 ในสภาวะที่โซเดียมแลกเทตเท่ากับ 2.4%

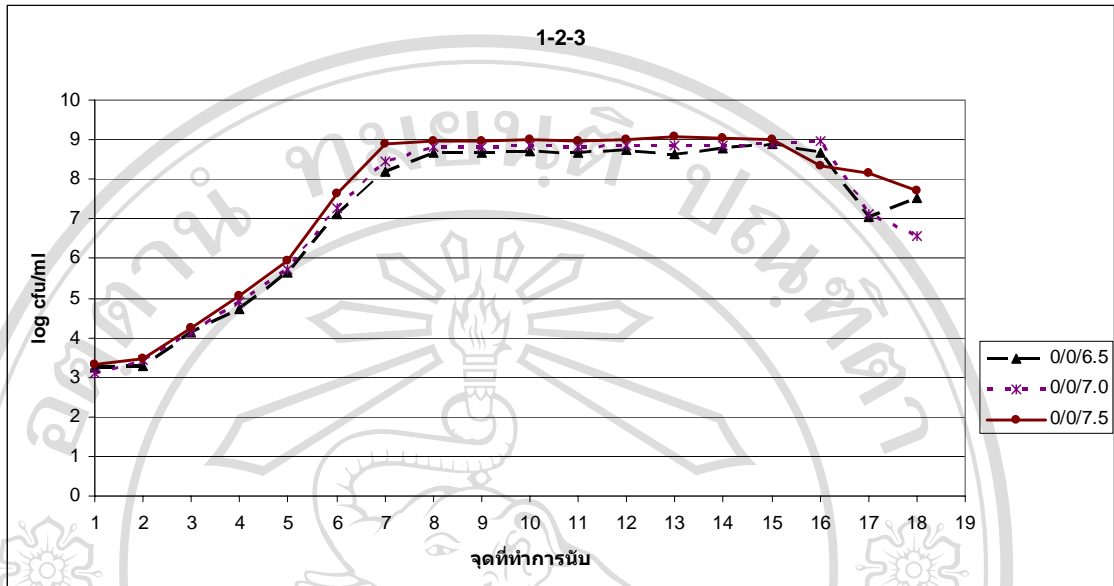
ภาคผนวก ค

การเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden DMST 17375 ในอาหารเลี้ยงเชื้อ BHI agar
ณ 18 จุดเวลาคือ 0, 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 22, 26, 30, 198,
366 และ 534 ชั่วโมง ตามลำดับ

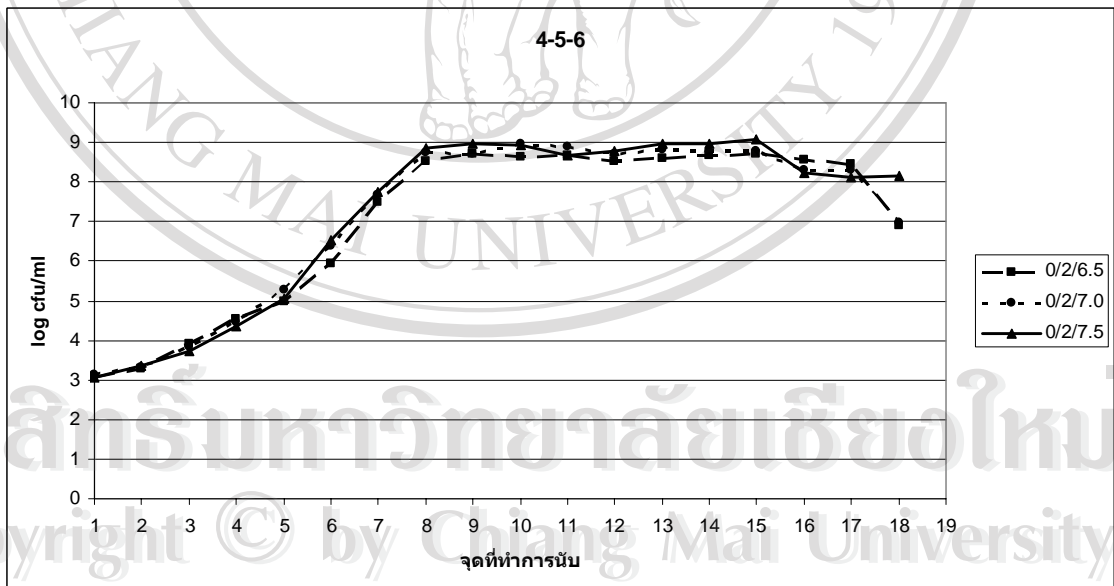
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ ก-1 ระดับปัจจัยและลำดับของหน่วยทดลอง

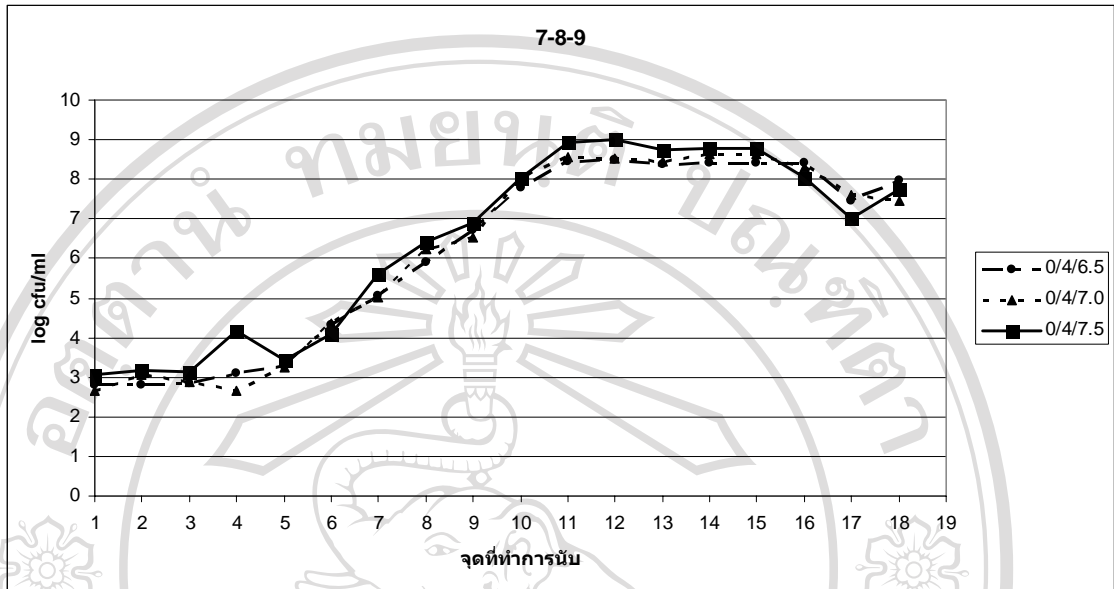
หน่วยทดลองที่ 1	SL 0	NaCl 0	pH6.5
หน่วยทดลองที่ 2	SL 0	NaCl 0	pH7.0
หน่วยทดลองที่ 3	SL 0	NaCl 0	pH7.5
หน่วยทดลองที่ 4	SL 0	NaCl 2	pH 6.5
หน่วยทดลองที่ 5	SL 0	NaCl 2	pH7.0
หน่วยทดลองที่ 6	SL 0	NaCl 2	pH7.5
หน่วยทดลองที่ 7	SL 0	NaCl 4	pH6.5
หน่วยทดลองที่ 8	SL 0	NaCl 4	pH7.0
หน่วยทดลองที่ 9	SL 0	NaCl 4	pH7.5
หน่วยทดลองที่ 10	SL 1.2	NaCl 0	pH6.5
หน่วยทดลองที่ 11	SL 1.2	NaCl 0	pH7.0
หน่วยทดลองที่ 12	SL 1.2	NaCl 0	pH7.5
หน่วยทดลองที่ 13	SL 1.2	NaCl 2	pH6.5
หน่วยทดลองที่ 14	SL 1.2	NaCl 2	pH7.0
หน่วยทดลองที่ 15	SL 1.2	NaCl 2	pH7.5
หน่วยทดลองที่ 16	SL 1.2	NaCl 4	pH6.5
หน่วยทดลองที่ 17	SL 1.2	NaCl 4	pH7.0
หน่วยทดลองที่ 18	SL 1.2	NaCl 4	pH7.5
หน่วยทดลองที่ 19	SL 2.4	NaCl 0	pH6.5
หน่วยทดลองที่ 20	SL 2.4	NaCl 0	pH7.0
หน่วยทดลองที่ 21	SL 2.4	NaCl 0	pH7.5
หน่วยทดลองที่ 22	SL 2.4	NaCl 2	pH6.5
หน่วยทดลองที่ 23	SL 2.4	NaCl 2	pH7.0
หน่วยทดลองที่ 24	SL 2.4	NaCl 2	pH7.5
หน่วยทดลองที่ 25	SL 2.4	NaCl 4	pH6.5
หน่วยทดลองที่ 26	SL 2.4	NaCl 4	pH7.0
หน่วยทดลองที่ 27	SL 2.4	NaCl 4	pH7.5

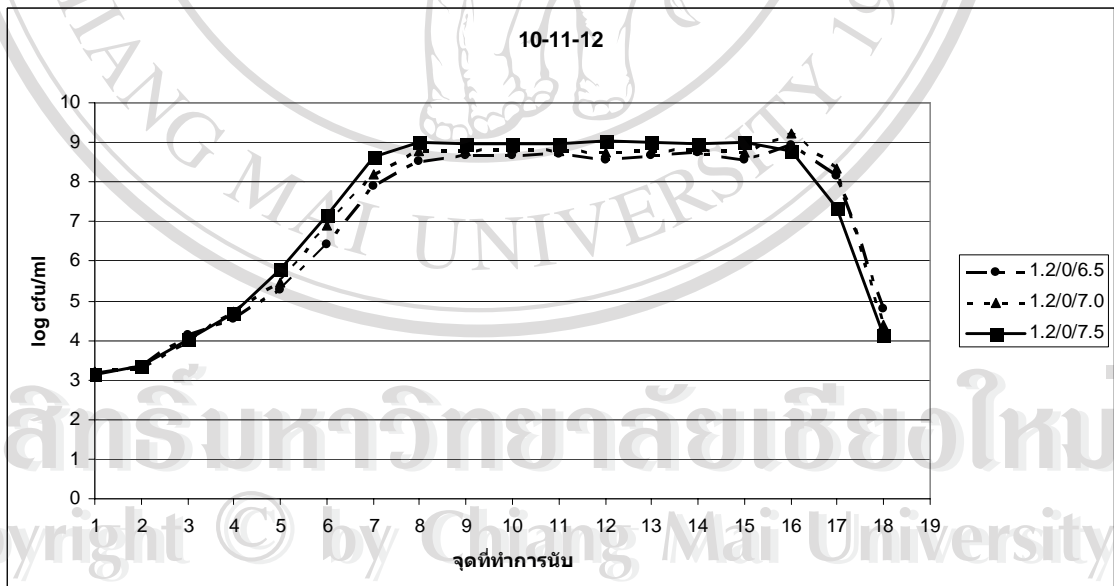
ภาพที่ ค-1 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 1, 2 และ 3 (อิทธิพลของค่า pH)

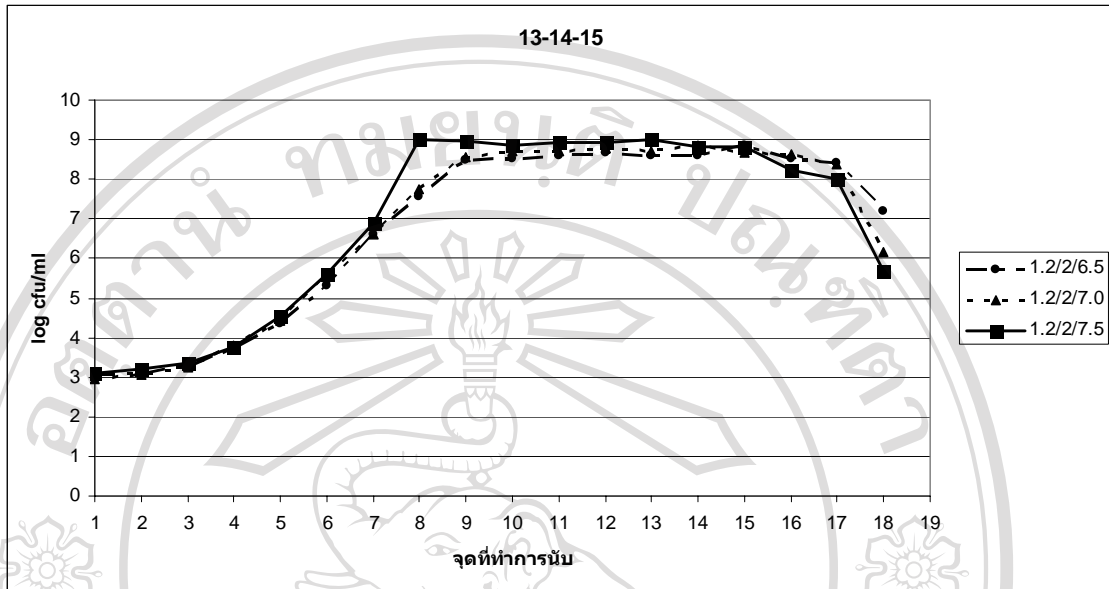
ภาพที่ ค-2 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 4, 5 และ 6 (อิทธิพลของค่า pH)

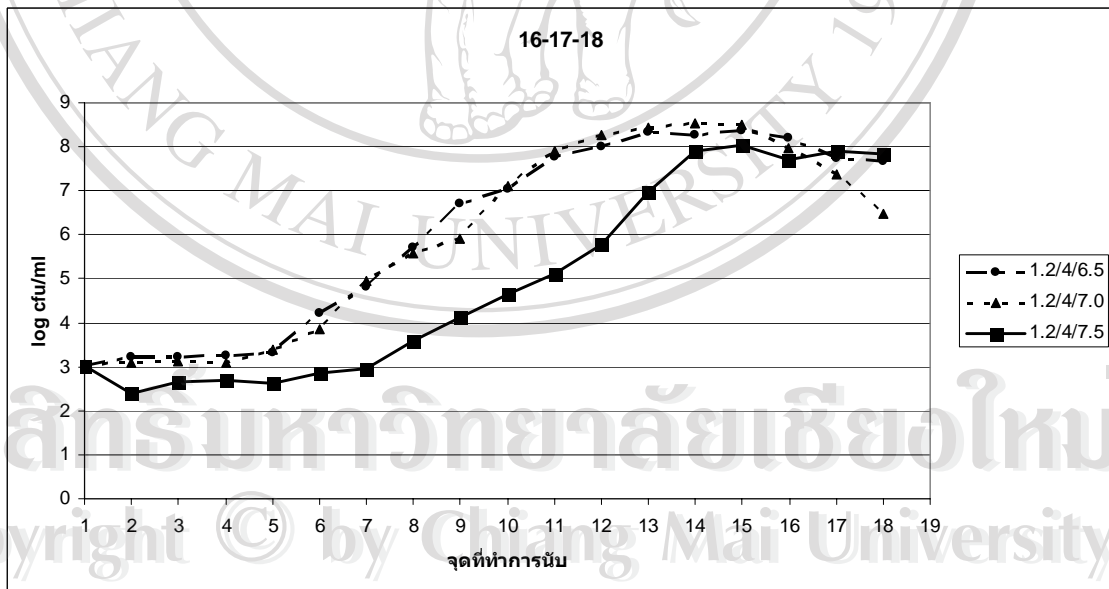
ภาพที่ ค-3 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 7, 8 และ 9 (อิทธิพลของค่า pH)

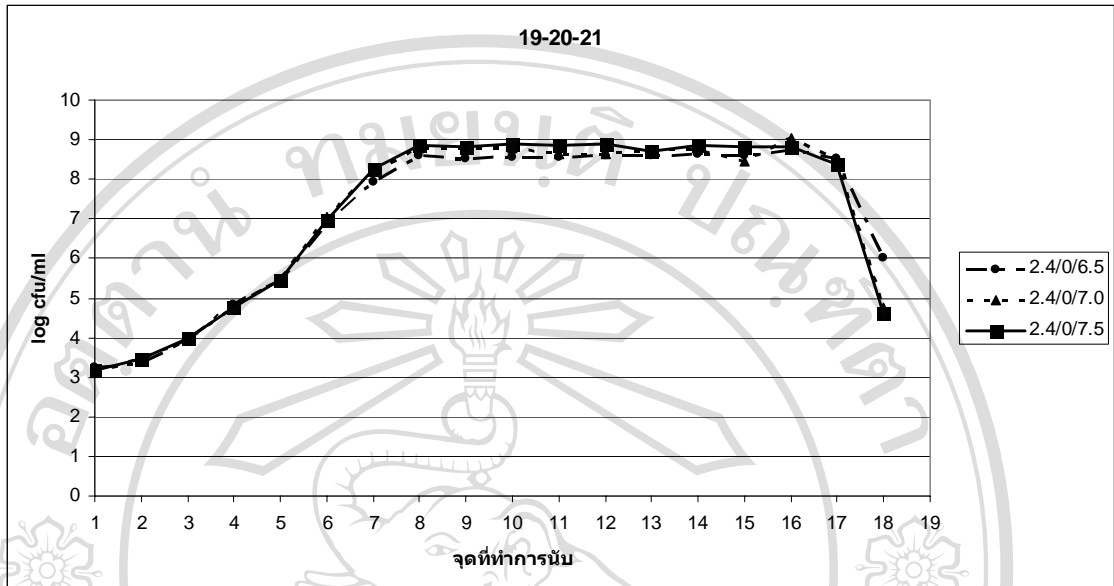
ภาพที่ ค-4 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 10, 11 และ 12 (อิทธิพลของค่า pH)

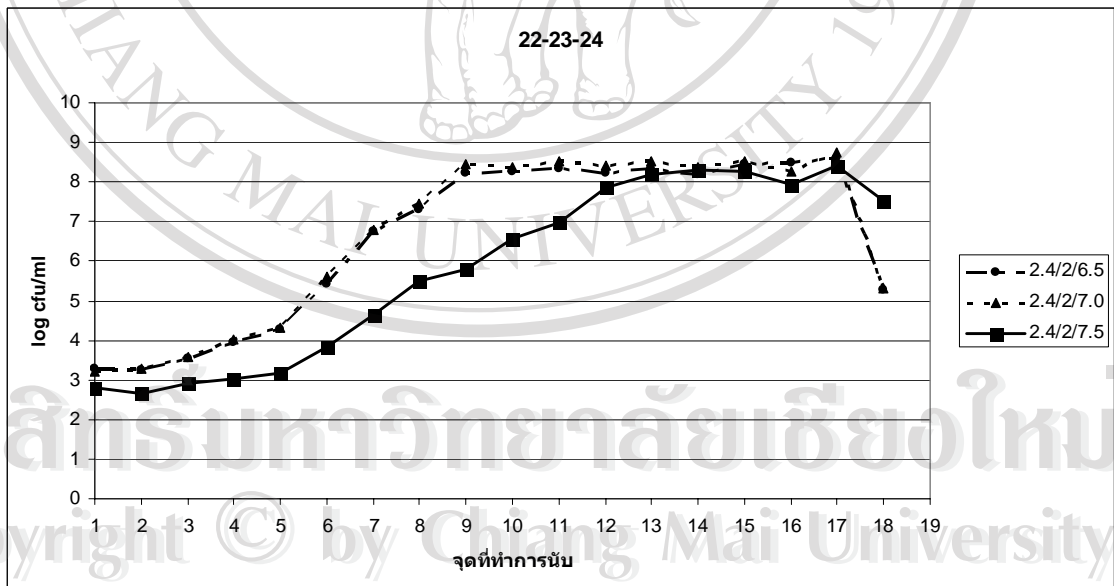
ภาพที่ ค-5 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 13, 14 และ 15 (อิทธิพลของค่า pH)

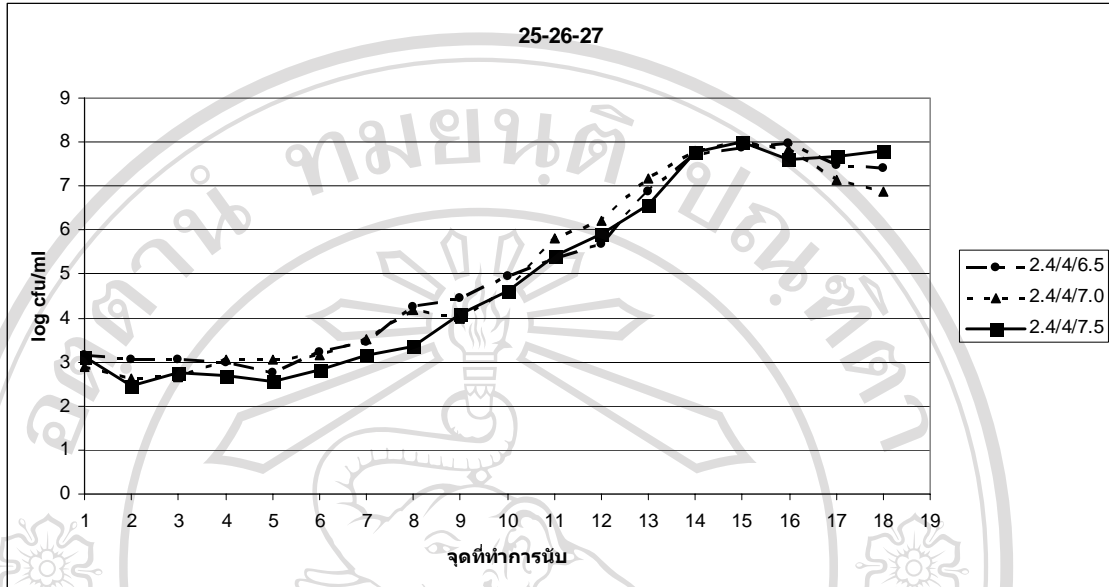
ภาพที่ ค-6 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 16, 17 และ 18 (อิทธิพลของค่า pH)

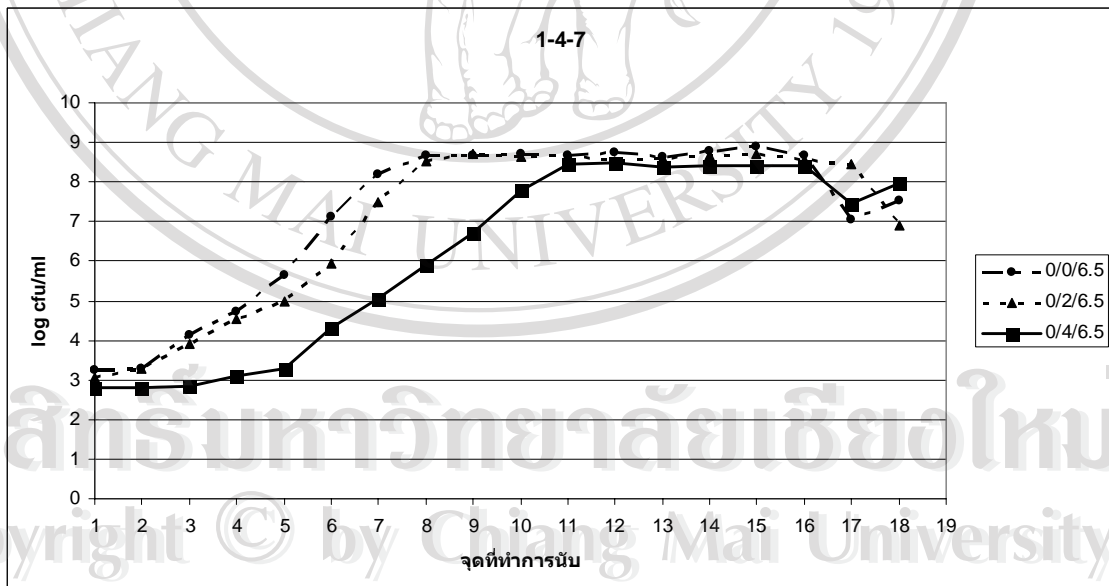
ภาพที่ ค-7 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 19, 20 และ 21 (อิทธิพลของค่า pH)

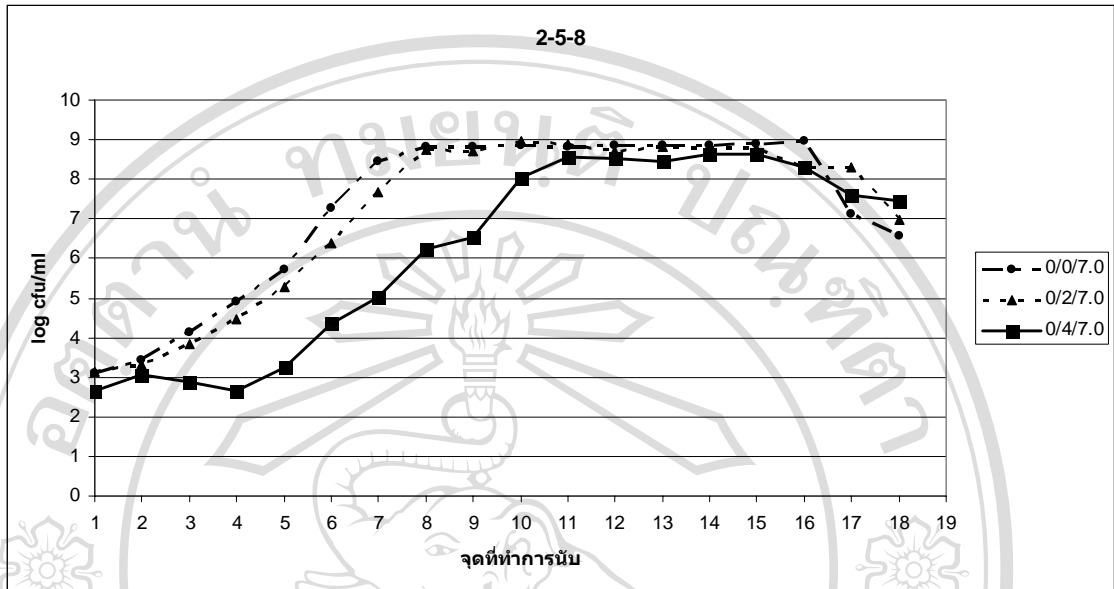
ภาพที่ ค-8 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 22, 23 และ 24 (อิทธิพลของค่า pH)

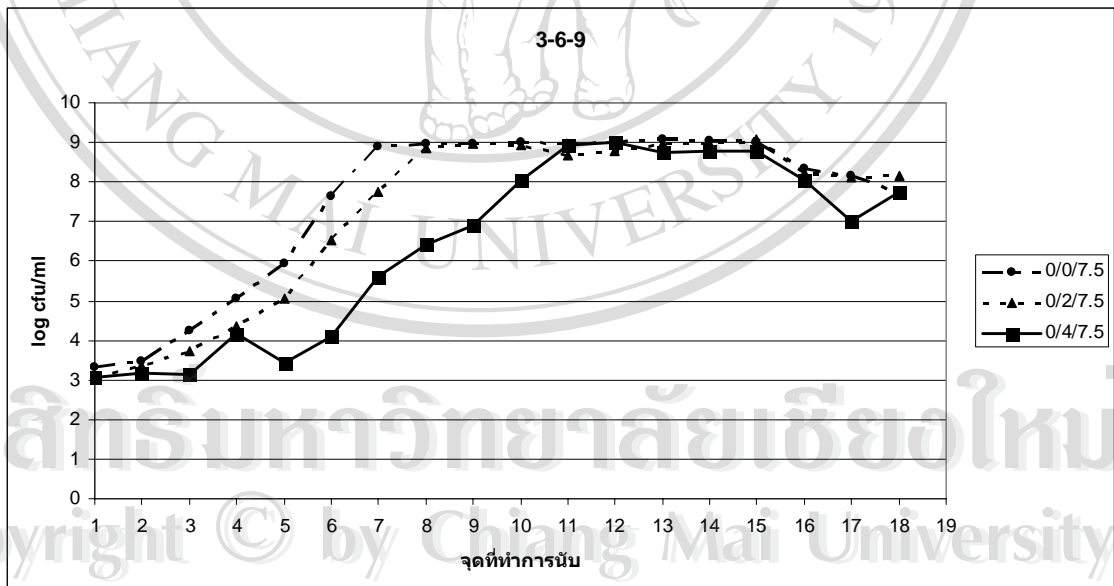
ภาพที่ ค-9 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 25, 26 และ 27 (อิทธิพลของค่า pH)

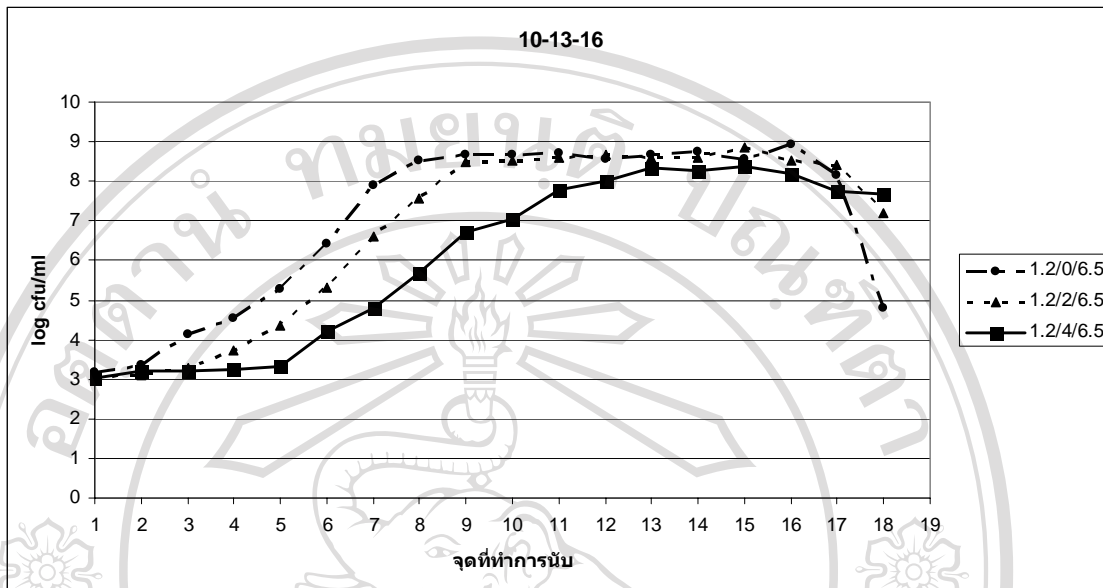
ภาพที่ ค-10 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 1, 4 และ 7 (อิทธิพลของค่า NaCl)

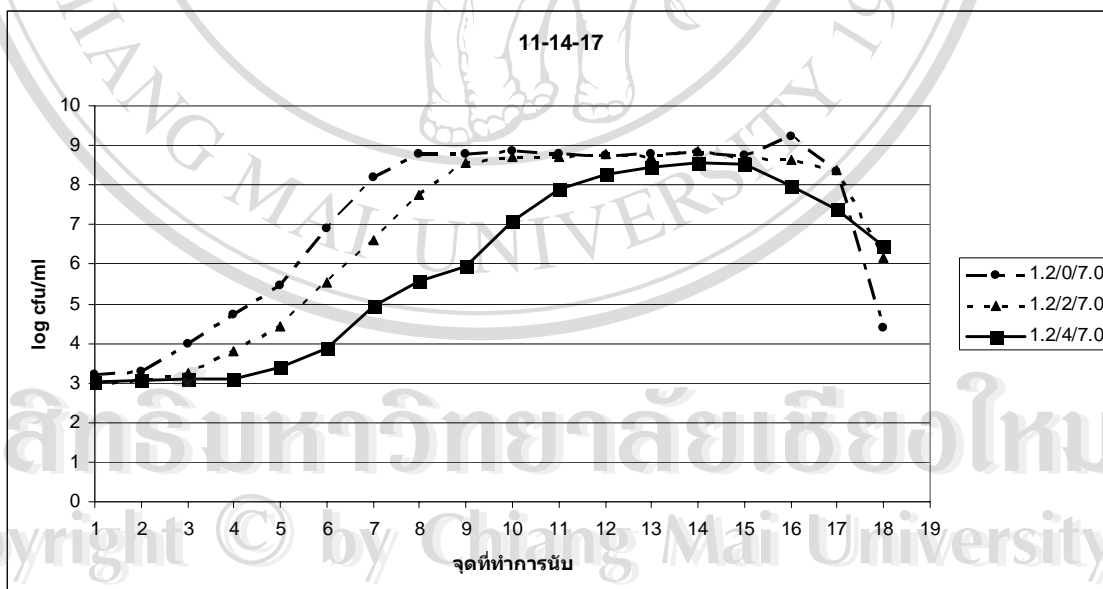
ภาพที่ ค-11 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 2, 5 และ 8 (อิทธิพลของค่า NaCl)

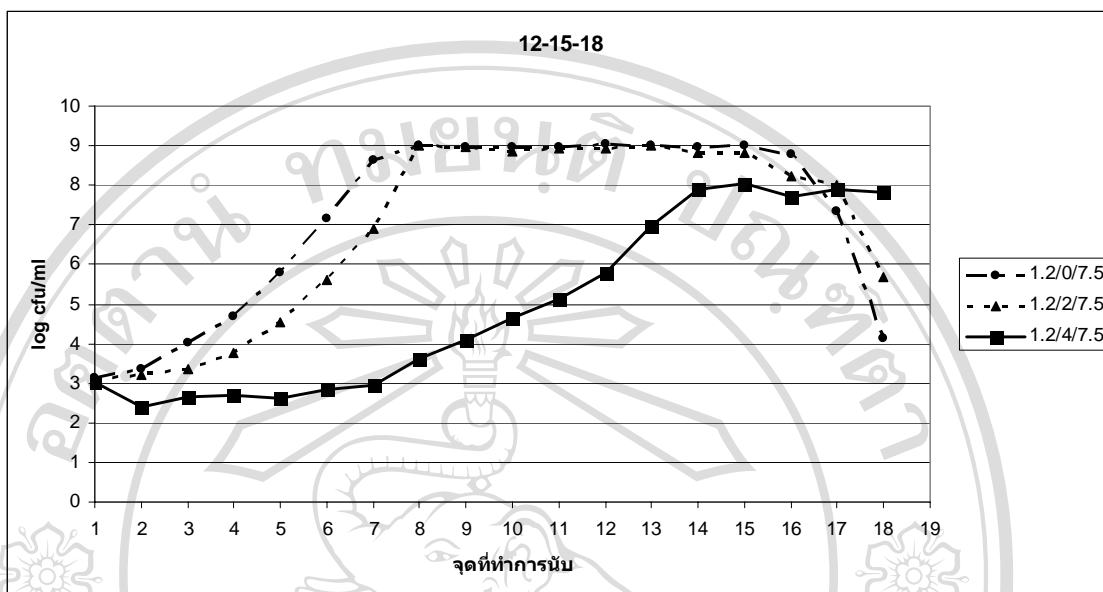
ภาพที่ ค-12 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 3, 6 และ 9 (อิทธิพลของค่า NaCl)

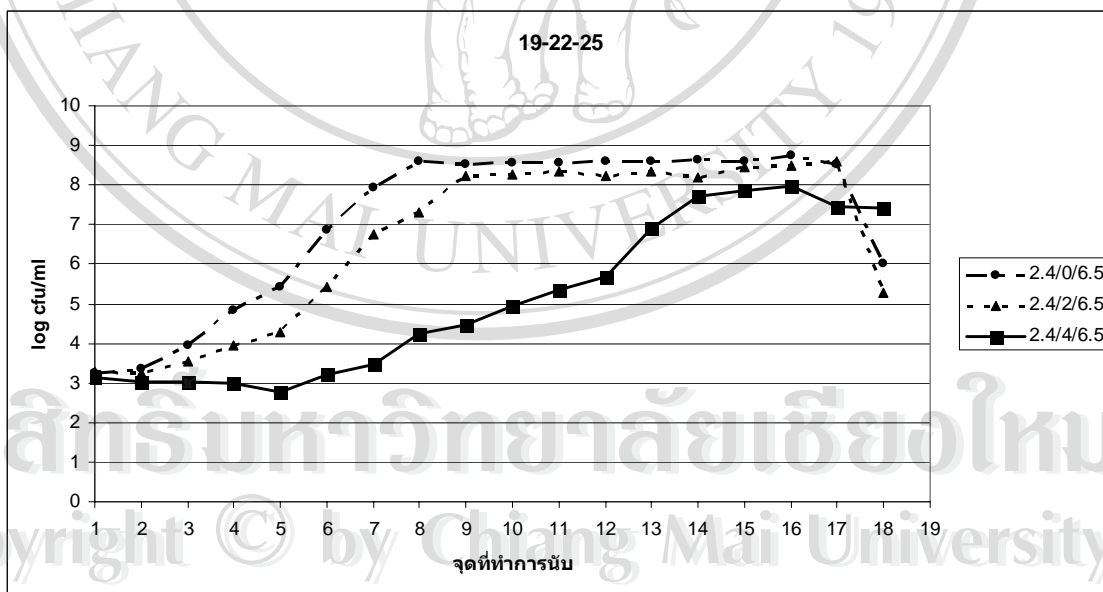
ภาพที่ ค-13 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 10, 13 และ 16 (อิทธิพลของค่า NaCl)

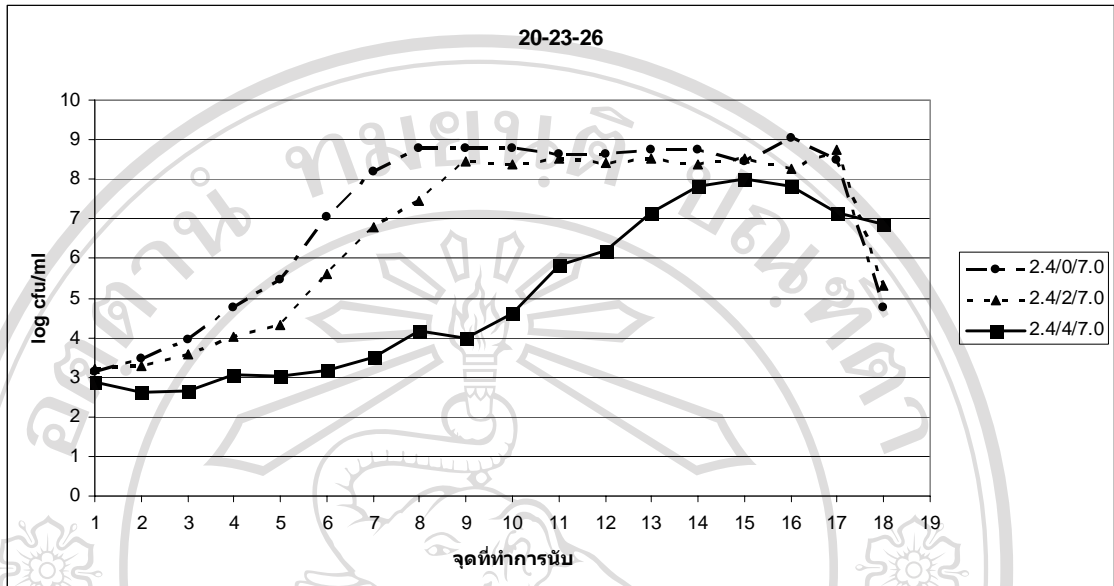
ภาพที่ ค-14 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 11, 14 และ 17 (อิทธิพลของค่า NaCl)

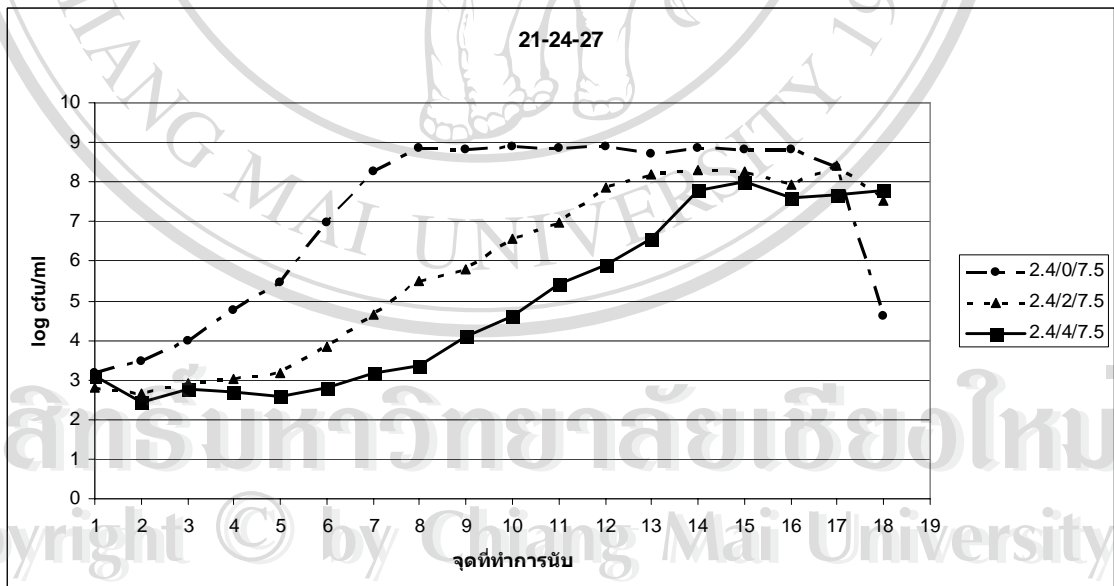
ภาพที่ ค-15 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 12, 15 และ 18 (อิทธิพลของค่า NaCl)

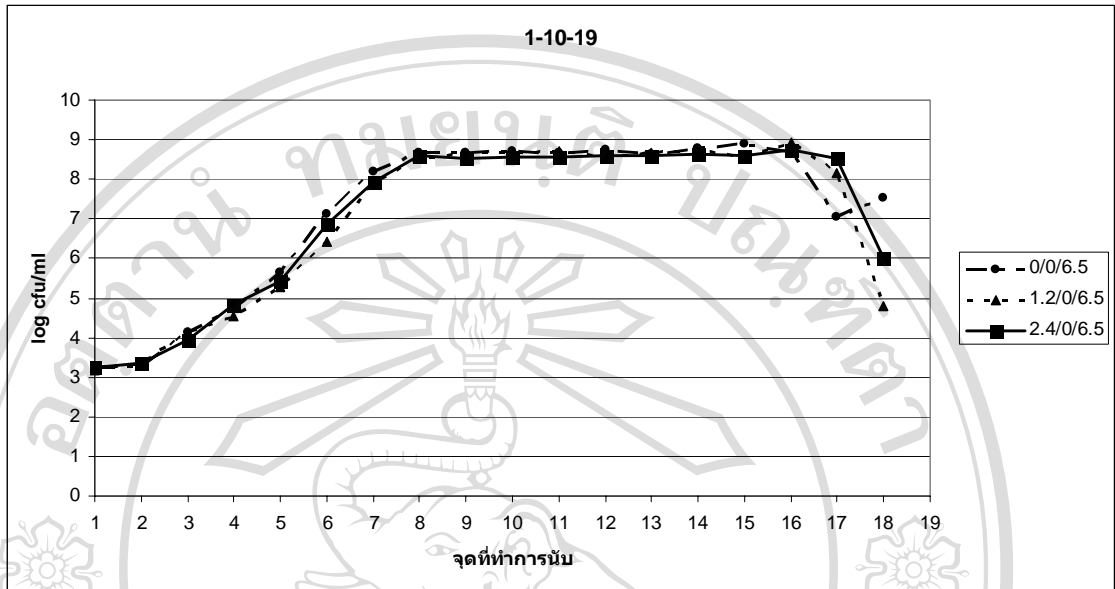
ภาพที่ ค-16 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 19, 22 และ 25 (อิทธิพลของค่า NaCl)

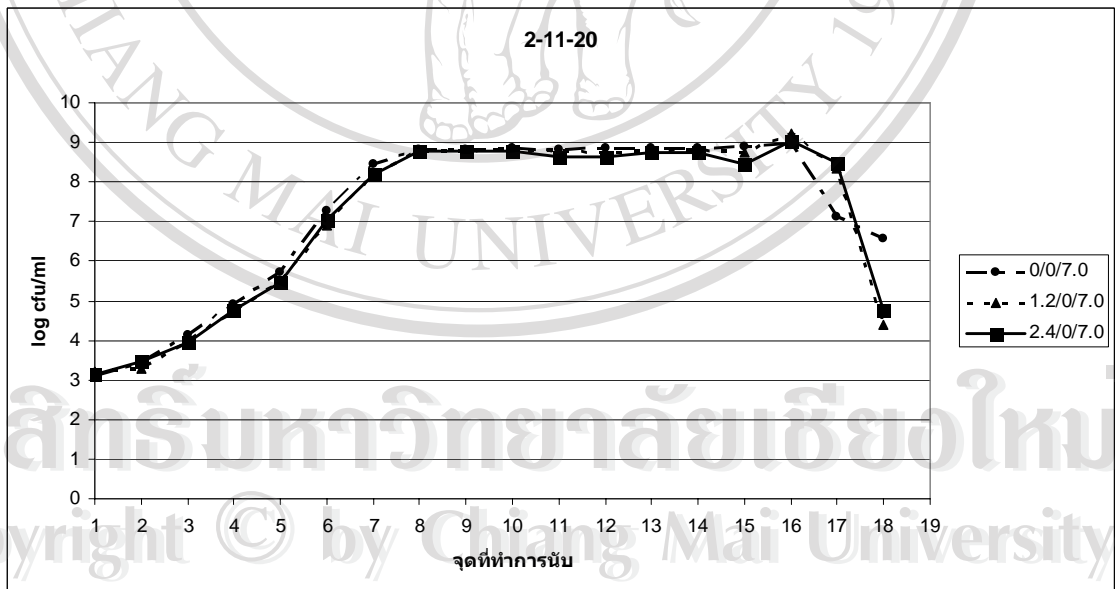
ภาพที่ ค-17 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden จากหน่วยทดลองที่ 20, 23 และ 26 (อิทธิพลของค่า NaCl)

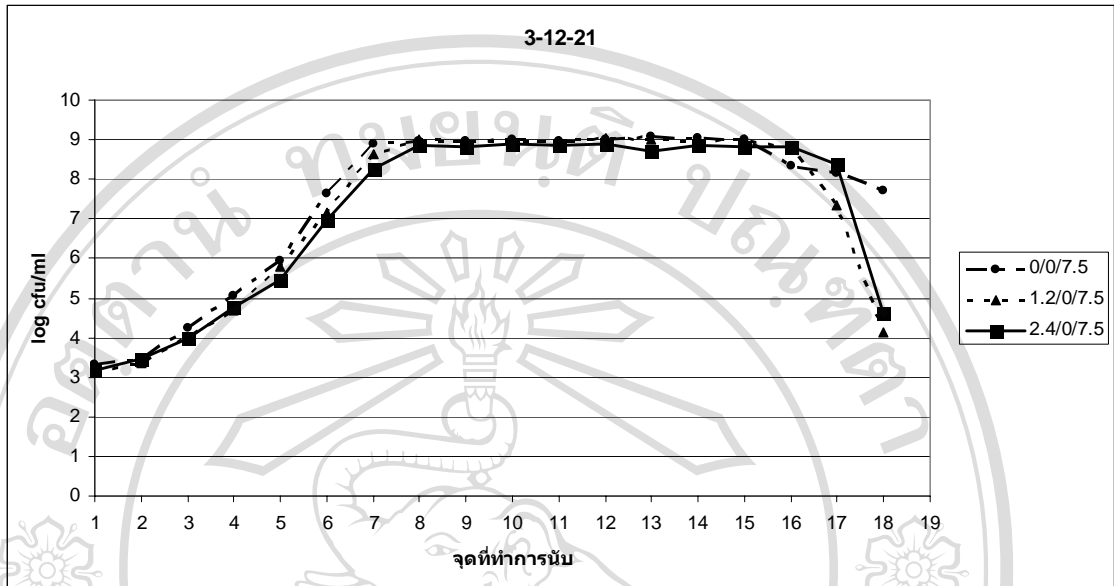
ภาพที่ ค-18 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden จากหน่วยทดลองที่ 21, 24 และ 27 (อิทธิพลของค่า NaCl)

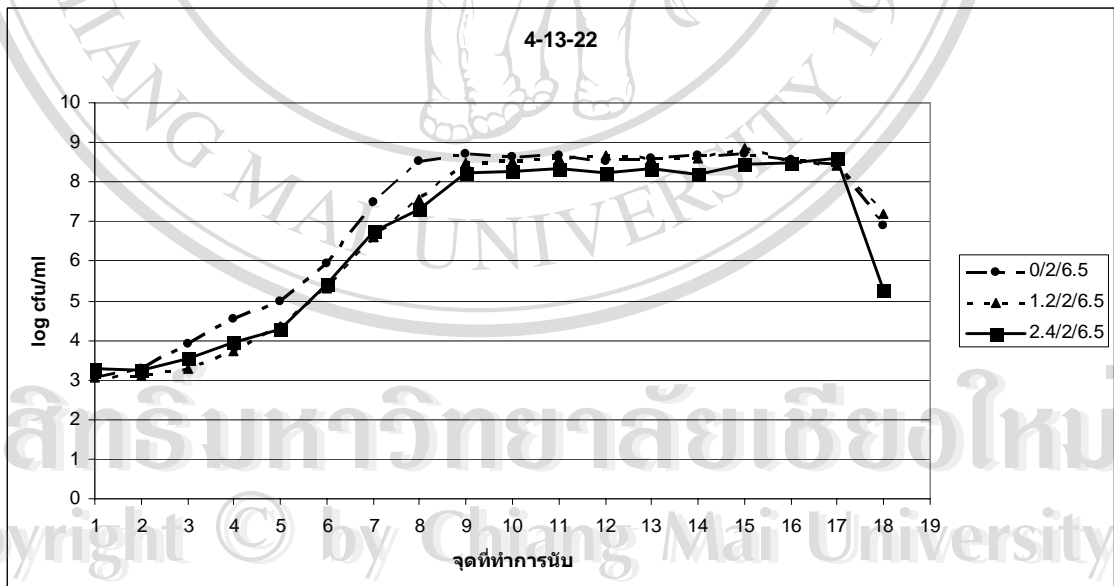
ภาพที่ ค-19 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 1, 10 และ 19 (อิทธิพลของค่าไอเดียมแลกเทด)

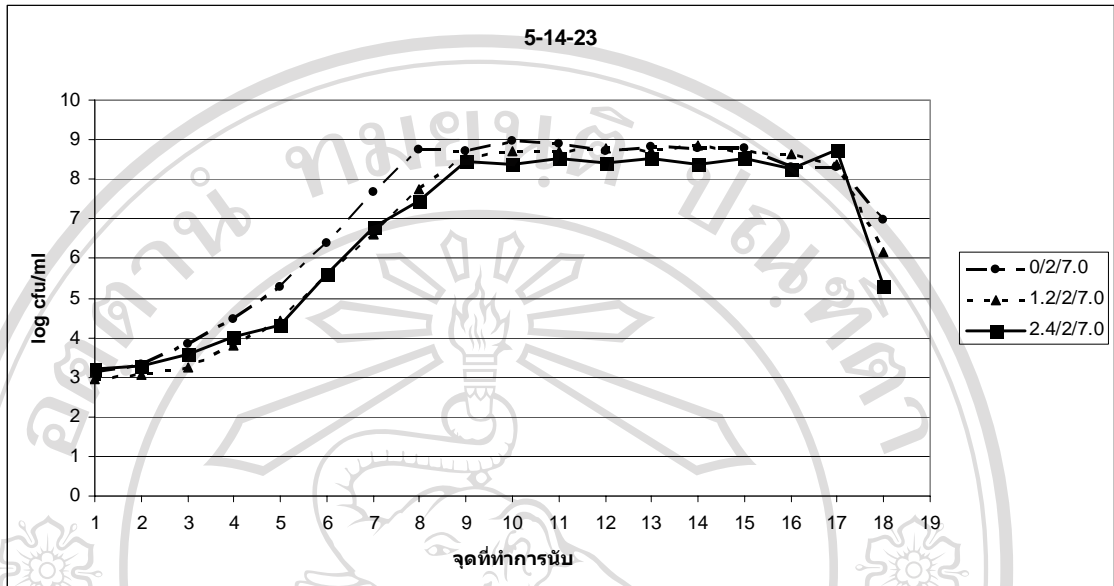
ภาพที่ ค-20 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* จากหน่วยทดลองที่ 2, 11 และ 20 (อิทธิพลของค่าไอเดียมแลกเทด)

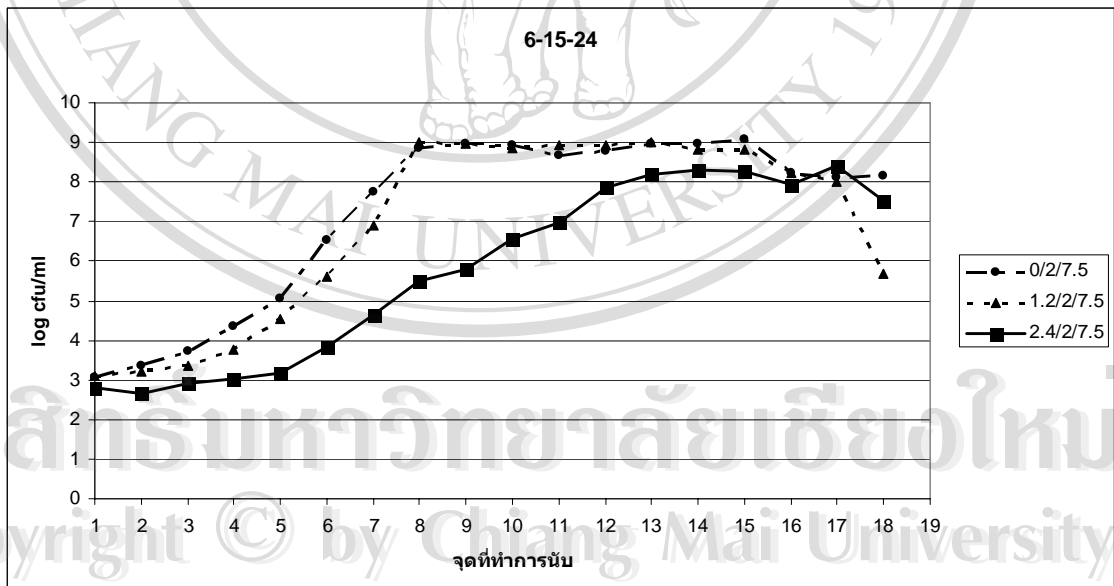
ภาพที่ ค-21 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden จากหน่วยทดลองที่ 3, 12 และ 21 (อิทธิพลของค่าไซเดียมแลกเทต)

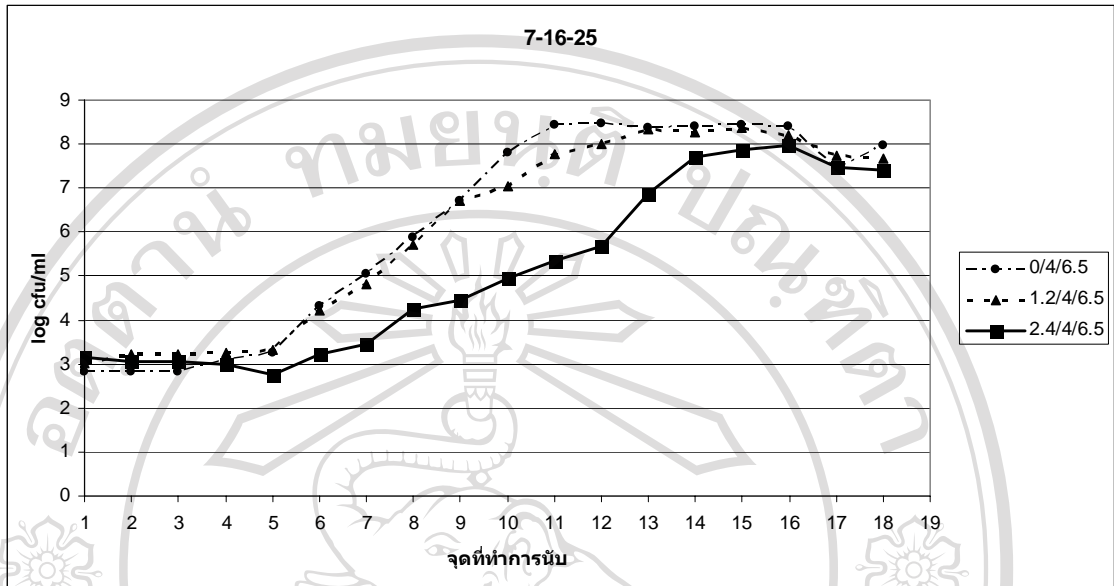
ภาพที่ ค-22 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden จากหน่วยทดลองที่ 4, 13 และ 22 (อิทธิพลของค่าไซเดียมแลกเทต)

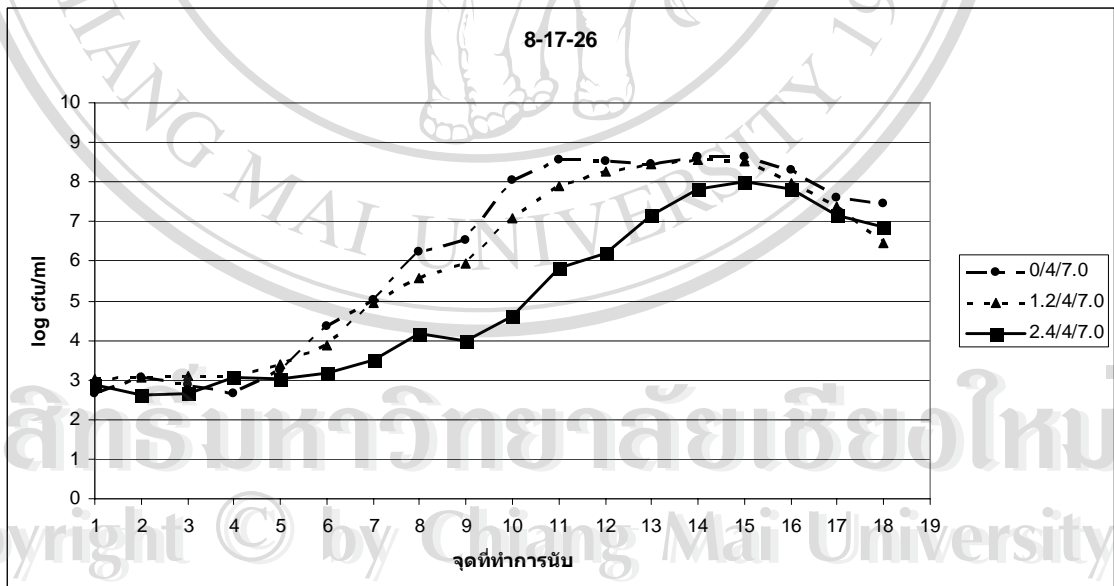
ภาพที่ ค-23 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden จากหน่วยทดลองที่ 5, 14 และ 23 (อิทธิพลของค่าไอเดียมแลกเทต)

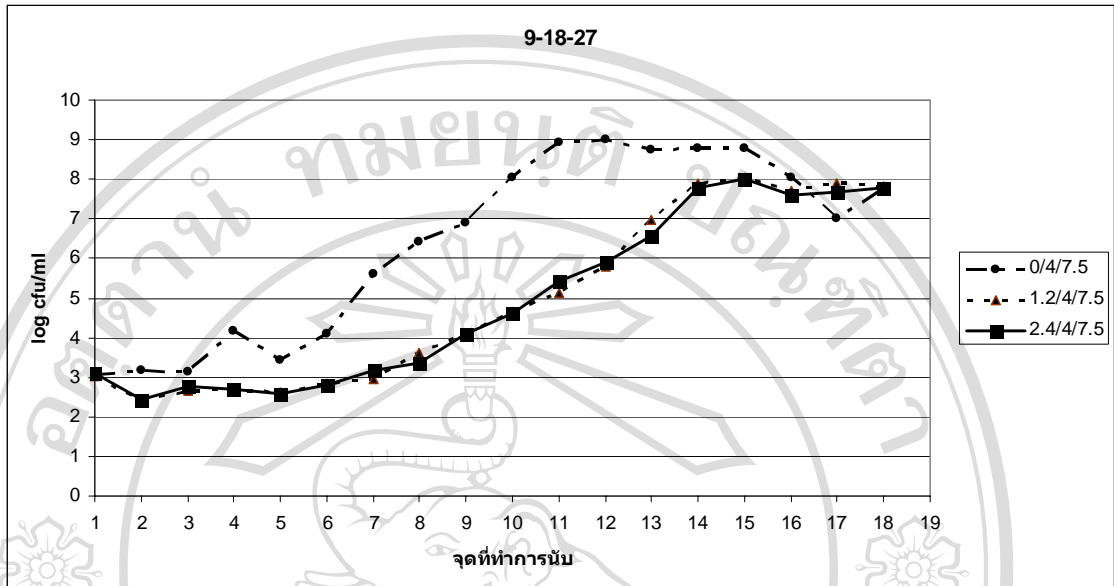
ภาพที่ ค-24 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden จากหน่วยทดลองที่ 6, 15 และ 24 (อิทธิพลของค่าไอเดียมแลกเทต)

ภาพที่ ค-25 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden จากหน่วยทดลองที่ 7, 16 และ 25 (อิทธิพลของค่าไอเดียมแลกเทต)

ภาพที่ ค-26 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden จากหน่วยทดลองที่ 8, 17 และ 26 (อิทธิพลของค่าไอเดียมแลกเทต)

ภาพที่ ค-27 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของเชื้อ *Salmonella* Weltevreden จากหน่วยทดลองที่ 9, 18 และ 27 (อิทธิพลของค่าโซเดียมแลกเทต)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ง
ตัวอย่างการคำนวณค่า D-Value

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

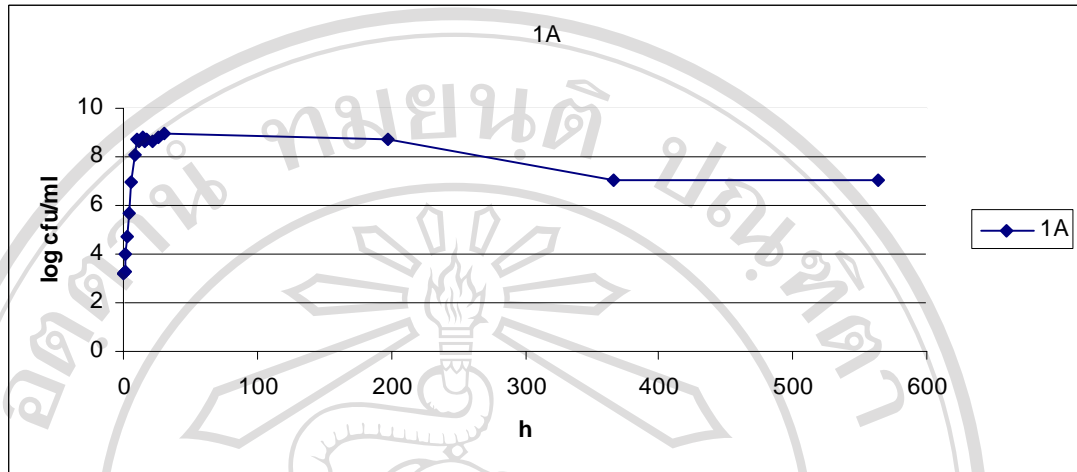
เมื่อทำการวางแผนการดำเนินการทดลองแบบ 3^3 factorial in CRD โดยมี 3 ปัจจัยคือ โซเดียม แล็กเทต โซเดียมคลอไรด์ และ pH ซึ่งแต่ละปัจจัยแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับคือโซเดียมแล็กเทต 0, 1.2 และ 2.4 % ตามลำดับ โซเดียมคลอไรด์ 0, 2 และ 4 % ตามลำดับ และ pH 6.5, 7.0 และ 7.5 ตามลำดับ ทำการนับจำนวนเชื้อ ณ 18 จุดเวลา คือ 0, 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 22, 26, 30, 198, 366 และ 534 ชั่วโมง ตามลำดับ พบว่าหลังจากช่วง stationary phase เชื้อจะมีปริมาณต่ำลงจากเดิมเมื่อพิจารณาจากกราฟการเจริญเติบโต แสดงว่าเชื้อเริ่มเข้าสู่ช่วง dead phase ดังนั้นจึงทำการคำนวณค่า D-Value โดยการสร้างกราฟ และหาสมการการถดถอยเพื่อนำมาคำนวณค่าเวลาที่ทำให้จำนวนจุลินทรีย์ลดลง 1 log cycle หรือค่า D- Value โดยการนำค่าปริมาณเชื้อสูงสุดก่อนซึ่งเป็นจำนวนเชื้อก่อนที่เชื้อจะมีปริมาณต่ำลง มาเป็นส่วนเริ่มต้นของเส้นกราฟการถดถอย ดังแสดงในตัวอย่างการคำนวณดังนี้

ตารางที่ ง-1 ปริมาณเชื้อ *Salmonella Weltevreden* DMST 17375 ณ โซเดียมแล็กเทต 0% โซเดียมคลอไรด์ 0% และ ค่าสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5 .ในซ้ำที่1 เมื่อเลี้ยงที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส

เวลาที่ทำการนับ ปริมาณเชื้อ (h)	0	1	2	3	4	6	8	10	12
ปริมาณเชื้อ (log cfu/ml)	3.176	3.255	3.993	4.681	5.678	6.960	8.050	8.720	8.620

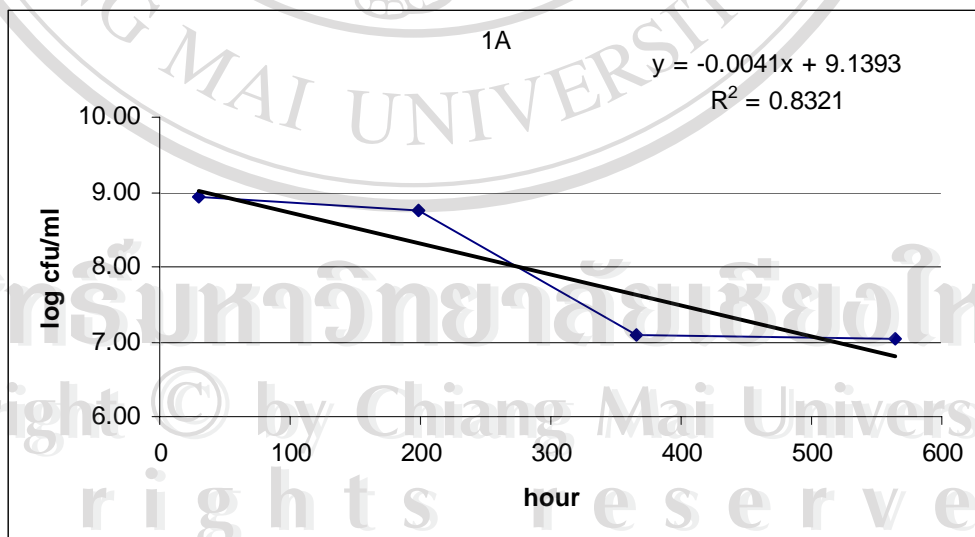
ตารางที่ ง-1 (ต่อ) ปริมาณเชื้อ *Salmonella Weltevreden* DMST 17375 ณ โซเดียมแล็กเทต 0% โซเดียมคลอไรด์ 0% และ ค่าสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5 .ในซ้ำที่1 เมื่อเลี้ยงที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส

เวลาที่ทำการนับ ปริมาณเชื้อ (h)	14	16	18	22	16	30	198	366	534
ปริมาณเชื้อ (log cfu/ml)	8.770	8.672	8.756	8.653	8.785	8.929	8.748	7.079	7.028

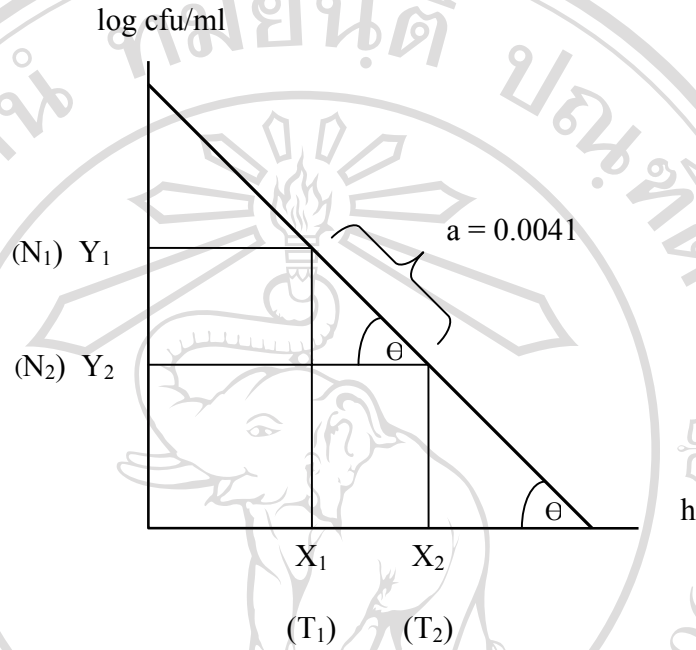
ภาพที่ ง-1 กราฟการเจริญของเชื้อ *Salmonella Weltevreden* DMST 17375 ณ โซเดียมแลกเทต 0% โซเดียมคลอไรด์ 0% และ ค่าสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5 ในซ้้าที่1 เมื่อเลี้ยงที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส

จากภาพที่ ง-1 พบว่าปริมาณเชื้อ ตั้งแต่ชั่วโมงที่ 30 ขึ้นไปมีปริมาณลดลง ดังนั้น จึงทำการสร้างสมการการถดถอยจากชั่วโมงที่ 30 ลงไปด้วยโปรแกรม excel ดังภาพที่ ง-2

ภาพที่ ง-2 กราฟแสดงเส้นกราฟส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย สมการการถดถอย และค่า R^2

จากภาพที่ ง-2 จะได้สมการคือ $Y = -0.0041x + 9.1393$ และมีค่า R^2 เท่ากับ 0.8321
 เนื่องจาก;

ภาพที่ ง-3 การหาความชันจากค่า X และค่า Y

ดังนั้น จากภาพที่ ง-3 จะได้ ความชัน (slope) = $a = \frac{\Delta Y}{\Delta X}$

จากภาพที่ 1

ค่า $\Delta Y = Y_1 - Y_2$

ค่า $\Delta X = X_2 - X_1$

$$a = \frac{Y_1 - Y_2}{X_2 - X_1}$$

โดยที่ X_1 คือเวลาที่มีจำนวนเชื้อ Y_1

X_2 คือเวลาที่มีจำนวนเชื้อ Y_2

กำหนดให้ $Y_1 - Y_2 =$ จำนวนเชื้อที่ลดลง 1 log cfu/ml ดังนั้นค่า $Y_1 - Y_2 = 1$

$a =$ ความชันหรือ slope ที่คำนวณจากกราฟ

โดยโปรแกรม excel ในที่นี้มีค่าเท่ากับ 0.0041

เพราะฉะนั้น ค่า

$$X_2 - X_1 = \frac{1}{a}$$

หรือ

$$\begin{aligned} X_2 - X_1 &= \frac{1}{0.0041} \\ &= 243.90 \text{ ชั่วโมง} \end{aligned}$$

หมายความว่าในสภาวะที่มีโซเดียมแลกเทต 0% โซเดียมคลอไรด์ 0% และสภาวะกรด-เบส (pH) ที่ 6.5 จะใช้เวลาที่ทำให้งานเชื้อลดลง 1 log cycle เท่ากับ 243.90 ชั่วโมง หรือ 1 D และถ้าต้องการให้เชื้อลดลง 2D หรือ 3D จะต้องใช้เวลามากกว่า 2 x 243.90 เท่ากับ 487.80 ชั่วโมง หรือ 3 x 243.90 เท่ากับ 731.70 ชั่วโมง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก จ
วิเคราะห์ข้อมูลแบบ Factorial ด้วยโปรแกรม SPSS

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

จากข้อมูล A, C, B และ M ที่ได้จากการคำนวณด้วยสมการ Gompertz equation นำมาคำนวณเพื่อหาค่า Generation time, D, K และ L ในขณะที่ค่าข้อมูล D-Value ได้มาจากการสร้างสมการถดถอยเพื่อคำนวณค่าเวลาที่ทำให้เชื้อจุลินทรีย์ลดลง 1 log cycle จากค่าความชันของกราฟ แล้วจึงนำค่า Generation time, D, K, L และ D-Value มาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการคำนวณแบบ factorial in CRD ในโปรแกรม SPSS เพื่อหาอิทธิพลของแต่ละระดับปัจจัยที่ใช้ในการทดลองที่มีผลต่อค่า Generation time, D, K, L และ D-Value ตามลำดับ

ตารางที่ จ-1 ทดสอบผลกระทบระหว่างระดับของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อค่า generation time

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: GEN

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	2.696 ^a	26	.104	114.946	.000
Intercept	13.500	1	13.500	14964.011	.000
SL	.392	2	.196	217.390	.000
NACL	1.702	2	.851	943.142	.000
PH	1.470E-02	2	7.348E-03	8.146	.002
SL * NACL	.255	4	6.364E-02	70.538	.000
SL * PH	2.556E-02	4	6.389E-03	7.082	.000
NACL * PH	2.492E-02	4	6.230E-03	6.906	.001
SL * NACL * PH	.282	8	3.531E-02	39.142	.000
Error	2.436E-02	27	9.021E-04		
Total	16.220	54			
Corrected Total	2.720	53			

a. R Squared = .991 (Adjusted R Squared = .982)

เนื่องจากสมมติฐานในการทดสอบคือ

H_0 = ทุกแต่ละระดับของปัจจัยส่งผลต่อค่า generation เท่ากัน ($p > 0.05$)

H_1 = มีปัจจัย 1 ระดับที่ส่งผลต่อค่า generation time แตกต่างจากระดับอื่น ($p \leq 0.05$)

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า SL, NACL, PH, SL*NACL, SL*PH, NACL*PH และ SL*NACL*PH มีค่า p น้อยกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 ดังนั้นแต่ละระดับของ SL, NACL, PH, SL*NACL, SL*PH, NACL*PH และ SL*NACL*PH มีปัจจัย 1 ระดับที่ส่งผลต่อค่า generation time แตกต่างจากระดับอื่น

ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างของแต่ละระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อค่า generation time โดยการทดสอบด้วยวิธี Duncan ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละระดับของปัจจัยจากค่าเฉลี่ยของข้อมูล

ตารางที่ จ-2 ทดสอบความแตกต่างของไซเดียมแลกเทต 0%, 1.2% และ 2.4% ที่ใช้ในการทดลองซึ่งส่งผลต่อค่า generation time

GEN

Duncan^{a,b}

SL	N	Subset		
		1	2	3
0	18	.398389		
1.2	18		.494644	
2.4	18			.606944
Sig.		1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 9.021E-04.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าไซเดียมแลกเทต 0%, 1.2% และ 2.4% มีผลต่อค่า generation time โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% และทำให้ค่า generation time เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ จ-3 ทดสอบความแตกต่างของไซโตมกลอไรต์ 0%, 2% และ 4% ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า generation time

GEN

Duncan^{a,b}

NACL	N	Subset		
		1	2	3
0	18	.321683		
2	18		.436100	
4	18			.742194
Sig.		1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 9.021E-04.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าไซโตมกลอไรต์ 0%, 2% และ 4% มีผลต่อค่า generation time โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% และทำให้ค่า generation time เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ จ-4 ทดสอบความแตกต่างของสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5, 7.0 และ 7.5 ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า generation time

GEN

Duncan^{a,b}

PH	N	Subset	
		1	2
7.0	18	.477122	
6.5	18		.507433
7.5	18		.515422
Sig.		1.000	.432

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 9.021E-04.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าสภาวะกรด-เบส (pH) ที่ 6.5 และ 7.5 มีผลต่อค่า generation time ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทำให้ generation time มีค่ามากที่สุด ขณะที่สภาวะกรด-

เบส (pH) ที่ 7.0 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% กับสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5 และ 7.5 และทำให้ generation time มีค่าน้อยที่สุด

ตารางที่ จ-5 ทดสอบผลกระทบระหว่างระดับของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อค่า D

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: D

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	4.888 ^a	26	.188	25.038	.000
Intercept	4087.954	1	4087.954	544395.2	.000
SL	1.944	2	.972	129.409	.000
NACL	.967	2	.483	64.380	.000
PH	.526	2	.263	35.018	.000
SL * NACL	.641	4	.160	21.350	.000
SL * PH	.469	4	.117	15.615	.000
NACL * PH	1.867E-02	4	4.668E-03	.622	.651
SL * NACL * PH	.323	8	4.039E-02	5.378	.000
Error	.203	27	7.509E-03		
Total	4093.045	54			
Corrected Total	5.091	53			

a. R Squared = .960 (Adjusted R Squared = .922)

เนื่องจากสมมติฐานในการทดสอบคือ

H_0 = ทุกแต่ละระดับของปัจจัยส่งผลต่อค่า D เท่ากัน ($p > 0.05$)

H_1 = มีปัจจัย 1 ระดับที่ส่งผลต่อค่า D แตกต่างจากระดับอื่น ($p \leq 0.05$)

ดังนั้นจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า SL, NACL, PH, SL*NACL, SL*PH และ

SL*NACL*PH มีค่า p น้อยกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 ดังนั้นแต่ละระดับของ SL, NACL, PH, SL*NACL, SL*PH และ SL*NACL*PH มีปัจจัย 1 ระดับที่ส่งผลต่อค่า D แตกต่างจากระดับอื่น ขณะที่ NACL*PH มีค่า p มากกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐาน H_0 ดังนั้น ทุกแต่ละระดับปัจจัยของ NACL*PH ส่งผลต่อค่า D เท่ากัน

ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างของแต่ละระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อค่า D โดยการทดสอบด้วยวิธี Dancan ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละระดับของปัจจัยจากค่าเฉลี่ยของข้อมูล

ตารางที่ จ-6 ทดสอบความแตกต่างของโซเดียมแลกเทต 0%, 1.2% และ 2.4% ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า D

Duncan ^{a,b}		D	
SL	N	Subset	
		1	2
2.4	18	8.432444	
0	18		8.834828
1.2	18		8.834944
Sig.		1.000	.997

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 7.509E-03.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าโซเดียมแลกเทต 2.4% ทำให้ D มีค่ามากที่สุดโดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% กับโซเดียมแลกเทต 0% และ 1.2% ขณะที่โซเดียมแลกเทต 0% และ 1.2% มีผลต่อค่า D ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทำให้ D มีค่าน้อยที่สุด

ตารางที่ จ-7 ทดสอบความแตกต่างของโซเดียมคลอไรด์ 0%, 2% และ 4% ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า D

Duncan ^{a,b}		D		
NACL	N	Subset		
		1	2	3
4	18	8.536678		
2	18		8.701094	
0	18			8.864444
Sig.		1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 7.509E-03.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าโซเดียมคลอไรด์ 0%, 2% และ 4% มีผลต่อค่า D โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% และทำให้ค่า D ลดลงตามลำดับ

ตารางที่ จ-8 ทดสอบความแตกต่างของสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5, 7.0 และ 7.5 ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า D

D

Duncan^{a,b}

PH	N	Subset		
		1	2	3
6.5	18	8.566378		
7.0	18		8.735222	
7.5	18			8.800617
Sig.		1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 7.509E-03.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าสภาวะกรด-เบส (pH) ที่ 6.5, 7.0 และ 7.5 มีผลต่อค่า D โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% และทำให้ค่า D เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ จ-9 ทดสอบผลกระทบระหว่างระดับของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อค่า K

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: K

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	3.013 ^a	26	.116	122.617	.000
Intercept	26.549	1	26.549	28093.72	.000
SL	.333	2	.167	176.297	.000
NACL	2.318	2	1.159	1226.528	.000
PH	2.466E-02	2	1.233E-02	13.046	.000
SL * NACL	8.407E-02	4	2.102E-02	22.241	.000
SL * PH	4.810E-02	4	1.203E-02	12.725	.000
NACL * PH	5.364E-02	4	1.341E-02	14.189	.000
SL * NACL * PH	.151	8	1.886E-02	19.960	.000
Error	2.552E-02	27	9.450E-04		
Total	29.588	54			
Corrected Total	3.038	53			

a. R Squared = .992 (Adjusted R Squared = .984)

เนื่องจากสมมติฐานในการทดสอบคือ

H_0 = ทุกแต่ละระดับของปัจจัยส่งผลต่อค่า K เท่ากัน ($p > 0.05$)

H_1 = มีปัจจัย 1 ระดับที่ส่งผลต่อค่า K แตกต่างจากระดับอื่น ($p \leq 0.05$)

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า SL, NACL, PH, SL*NACL, SL*PH, NACL*PH และ SL*NACL*PH มีค่า p น้อยกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 ดังนั้นแต่ละระดับของ SL, NACL, PH, SL*NACL, SL*PH, NACL*PH และ SL*NACL*PH มีปัจจัย 1 ระดับที่ส่งผลต่อค่า K แตกต่างจากระดับอื่น

ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างของแต่ละระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อค่า K โดยการทดสอบด้วยวิธี Duncan ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละระดับของปัจจัยจากค่าเฉลี่ยของข้อมูล

ตารางที่ จ-10 ทดสอบความแตกต่างของไซเดียมแลกเทต 0%, 1.2% และ 2.4% ที่ใช้ในการทดลองซึ่งส่งผลต่อค่า K

SL	N	Subset		
		1	2	3
2.4	18	.606450		
1.2	18		.698294	
0	18			.798800
Sig.		1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 9.450E-04.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าไซเดียมแลกเทต 0%, 1.2% และ 2.4% มีผลต่อค่า K โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% และทำให้ค่า K ลดลงตามลำดับ

ตารางที่ จ-11 ทดสอบความแตกต่างของโซเดียมคลอไรด์ 0%, 2% และ 4% ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า K

Duncan ^{a,b}		K		
NACL	N	Subset		
		1	2	3
4	18	.437189		
2	18		.723061	
0	18			.943294
Sig.		1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 9.450E-04.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าโซเดียมคลอไรด์ 0%, 2% และ 4% มีผลต่อค่า K โดยมีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% และทำให้ค่า K ลดลงตามลำดับ

ตารางที่ จ-12 ทดสอบความแตกต่างของสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5, 7.0 และ 7.5 ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า K

Duncan ^{a,b}		K	
PH	N	Subset	
		1	2
6.5	18	.671406	
7.0	18		.711600
7.5	18		.720539
Sig.		1.000	.391

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 9.450E-04.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าสภาวะกรด-เบส (pH) ที่ 6.5 ทำให้ K มีค่าน้อยที่สุดโดยมีความ
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% กับสภาวะกรด-เบส (pH) ที่ 7.0 และ 7.5 ขณะที่สภาวะกรด-

เบส (pH) ที่ 7.0 และ 7.5 มีผลต่อค่า K ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทำให้ K มีค่ามากที่สุด

ตารางที่ จ-13 ทดสอบผลกระทบระหว่างระดับของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อค่า L

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: L

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	262.935 ^a	26	10.113	57.959	.000
Intercept	551.373	1	551.373	3160.015	.000
SL	23.650	2	11.825	67.770	.000
NACL	199.567	2	99.784	571.878	.000
PH	7.792	2	3.896	22.329	.000
SL * NACL	20.401	4	5.100	29.231	.000
SL * PH	2.338	4	.585	3.350	.024
NACL * PH	5.259	4	1.315	7.535	.000
SL * NACL * PH	3.927	8	.491	2.813	.021
Error	4.711	27	.174		
Total	819.019	54			
Corrected Total	267.646	53			

a. R Squared = .982 (Adjusted R Squared = .965)

เนื่องจากสมมติฐานในการทดสอบคือ

H_0 = ทุกแต่ละระดับของปัจจัยส่งผลต่อค่า L เท่ากัน ($p > 0.05$)

H_1 = มีปัจจัย 1 ระดับที่ส่งผลต่อค่า L ต่างจากระดับอื่น ($p \leq 0.05$)

ดังนั้นจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า SL, NACL, PH, SL*NACL, SL*PH, NACL*PH และ SL*NACL*PH มีค่า p น้อยกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 ดังนั้นแต่ละระดับของ SL, NACL, PH, SL*NACL, SL*PH, NACL*PH และ SL*NACL*PH มีปัจจัย 1 ระดับที่ส่งผลต่อค่า L ต่างจากระดับอื่น

ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างของแต่ละระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อค่า L โดยการทดสอบด้วยวิธี Dancan ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละระดับของปัจจัยจากค่าเฉลี่ยของข้อมูล

ตารางที่ จ-14 ทดสอบความแตกต่างของโซเดียมแลกเทต 0%, 1.2% และ 2.4% ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า L

Duncan^{a,b}

SL	N	Subset		
		1	2	3
0	18	2.414167		
1.2	18		3.139717	
2.4	18			4.032328
Sig.		1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = .174.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าโซเดียมแลกเทต 0%, 1.2% และ 2.4% มีผลต่อค่า L โดยมีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% และทำให้ค่า L เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ จ-15 ทดสอบความแตกต่างของโซเดียมคลอไรด์ 0%, 2% และ 4% ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า L

Duncan^{a,b}

NACL	N	Subset		
		1	2	3
0	18	1.383583		
2	18		2.345889	
4	18			5.856739
Sig.		1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = .174.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าโซเดียมคลอไรด์ 0%, 2% และ 4% มีผลต่อค่า L โดยมีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% และทำให้ค่า L เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ จ-16 ทดสอบความแตกต่างของสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5, 7.0 และ 7.5 ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า L

PH	N	Subset	
		1	2
6.5	18	2.890561	
7.0	18	2.964750	
7.5	18		3.730900
Sig.		.599	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = .174.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าสภาวะกรด-เบส (pH) ที่ 6.5 และ 7.0 มีผลต่อค่า L ไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทำให้ L มีค่าน้อยที่สุด ขณะที่สภาวะกรด-เบส (pH) ที่ 7.5 มีความแตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% กับสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5 และ 7.0 และทำให้ L มีค่ามากที่สุด

ตารางที่ จ-17 ทดสอบผลกระทบระหว่างระดับของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อค่า D-Value

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: DVALUE

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	31962634.1 ^a	26	1229332.081	12.031	.000
Intercept	12221266.1	1	12221266.12	119.609	.000
SL	1718403.671	2	859201.836	8.409	.001
NACL	5884776.725	2	2942388.362	28.797	.000
PH	2489142.919	2	1244571.460	12.181	.000
SL * NACL	4841749.230	4	1210437.307	11.846	.000
SL * PH	3522529.460	4	880632.365	8.619	.000
NACL * PH	1677083.223	4	419270.806	4.103	.010
SL * NACL * PH	11828948.9	8	1478618.609	14.471	.000
Error	2758783.417	27	102177.164		
Total	46942683.6	54			
Corrected Total	34721417.5	53			

a. R Squared = .921 (Adjusted R Squared = .844)

เนื่องจากสมมติฐานในการทดสอบคือ

H_0 = ทุกแต่ละระดับของปัจจัยส่งผลต่อค่า D-Value เท่ากัน ($p > 0.05$)

H_1 = มีปัจจัย 1 ระดับที่ส่งผลต่อค่า D-Value แตกต่างจากระดับอื่น ($p \leq 0.05$)

ดังนั้นจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า SL, NACL, PH, SL*NACL, SL*PH, NACL*PH และ SL*NACL*PH มีค่า p น้อยกว่า 0.05 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 ดังนั้นแต่ละระดับของ SL, NACL, PH, SL*NACL, SL*PH, NACL*PH และ SL*NACL*PH มีปัจจัย 1 ระดับที่ส่งผลต่อค่า D-Value แตกต่างจากระดับอื่น

ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างของแต่ละระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อค่า D-Value โดยการทดสอบด้วยวิธี Duncan ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละระดับของปัจจัยจากค่าเฉลี่ยของข้อมูล

ตารางที่ จ-18 ทดสอบความแตกต่างของโซเดียมแลกเทต 0%, 1.2% และ 2.4% ที่ใช้ในการทดลองซึ่งส่งผลต่อค่า D-Value

DVALUE

Duncan^{a,b}

SL	N	Subset	
		1	2
2.4	18	255.2982	
0	18		479.6901
1.2	18		692.2040
Sig.		1.000	.056

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 102177.164.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าโซเดียมแลกเทต 2.4% ทำให้ D-Value มีค่าน้อยที่สุดโดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% กับโซเดียมแลกเทต 0% และ 1.2% ขณะที่โซเดียมแลกเทต 0% และ 1.2% มีผลต่อค่า D-Value ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทำให้ D-Value มีค่ามากที่สุด

ตารางที่ จ-19 ทดสอบความแตกต่างของโซเดียมคลอไรด์ 0%, 2% และ 4% ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า D-Value

DVALUE

Duncan^{a,b}

NACL	N	Subset	
		1	2
0	18	177.0549	
2	18	314.3267	
4	18		935.8106
Sig.		.209	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 102177.164.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าโซเดียมคลอไรด์ 0% และ 1.2% มีผลต่อค่า D-Value ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทำให้ D-Value มีค่าน้อยที่สุด ขณะที่โซเดียมคลอไรด์ 2.4% มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% กับโซเดียมคลอไรด์ 0% และ 1.2% และทำให้ D-Value มีค่ามากที่สุด

ตารางที่ จ-20 ทดสอบความแตกต่างของสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5, 7.0 และ 7.5 ที่ใช้ในการทดลองซึ่ง
ส่งผลต่อค่า D-Value

DVALUE

Duncan^{a,b}

PH	N	Subset	
		1	2
7.0	18	235.4436	
6.5	18	435.1278	
7.5	18		756.6208
Sig.		.072	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

Based on Type III Sum of Squares

The error term is Mean Square(Error) = 102177.164.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 18.000.

b. Alpha = .05.

จากตารางการทดสอบ พบว่าสภาวะกรด-เบส (pH) ที่ 6.5 และ 7.0 มีผลต่อค่า D-Value ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทำให้ D-Value มีค่าน้อยที่สุด ขณะที่สภาวะกรด-เบส (pH) ที่ 7.5 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 95% กับสภาวะกรด-เบส (pH) 6.5 และ 7.0 และทำให้ D-Value มีค่ามากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างการคำนวณหาจำนวนเงื่อนไข ช่วงเวลาที่ทำการทดลอง โดยคำนวณจากสมการการทำนาย
polynomial equation ของค่า D , K และ L ที่ไม่ติดค่า \ln

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

การคำนวณปริมาณจุลินทรีย์จากสมการการทำนายค่าพารามิเตอร์ D, K และ L (ไม่ติดค่า ln)

รูปแบบสมการที่ค่าพารามิเตอร์ D, K และ L ที่ไม่ติดค่า ln

$$D = -4.544 + 1.615 SL + 0.19 NaCl + 3.368 pH - 0.140 SL^2 - 0.0001 NaCl^2 - 0.257pH^2 \\ - 0.058 SL_NaCl - 0.190 SL_pH - 0.004 NaCl_pH$$

$$K = -3.465 + 0.330 SL + 0.232 NaCl + 1.077 pH + 0.003 SL^2 - 0.008 NaCl^2 - 0.063 pH^2 \\ - 0.018 SL_NaCl - 0.055 SL_pH - 0.043 NaCl_pH$$

$$L = 71.398 - 2.224 SL - 3.476 NaCl - 19.712 pH + 0.058 SL^2 + 0.319 NaCl^2 + 1.384 pH^2 \\ + 0.356 SL_NaCl + 0.293 SL_pH + 0.413 NaCl_pH$$

โดยทำการสมมุติสภาวะที่ใส่ปัจจัยในการทดลองดังนี้คือ

- สภาวะที่ 1) ที่โซเดียมแลกเทต 0% โซเดียมคลอไรด์ 0% สภาวะกรด-เบส 6.5
 สภาวะที่ 2) ที่โซเดียมแลกเทต 0% โซเดียมคลอไรด์ 0% สภาวะกรด-เบส 7.0
 สภาวะที่ 3) ที่โซเดียมแลกเทต 0% โซเดียมคลอไรด์ 0% สภาวะกรด-เบส 7.5
 สภาวะที่ 4) ที่โซเดียมแลกเทต 0% โซเดียมคลอไรด์ 2% สภาวะกรด-เบส 6.5
 สภาวะที่ 5) ที่โซเดียมแลกเทต 0% โซเดียมคลอไรด์ 4% สภาวะกรด-เบส 6.5
 สภาวะที่ 6) ที่โซเดียมแลกเทต 1.2% โซเดียมคลอไรด์ 0% สภาวะกรด-เบส 6.5
 สภาวะที่ 7) ที่โซเดียมแลกเทต 2.4% โซเดียมคลอไรด์ 0% สภาวะกรด-เบส 6.5
 สภาวะที่ 8) ที่โซเดียมแลกเทต 1.2% โซเดียมคลอไรด์ 2% สภาวะกรด-เบส 7.0
 สภาวะที่ 9) ที่โซเดียมแลกเทต 2.4% โซเดียมคลอไรด์ 2% สภาวะกรด-เบส 7.0
 สภาวะที่ 10) ที่โซเดียมแลกเทต 2.4% โซเดียมคลอไรด์ 4% สภาวะกรด-เบส 7.5

เมื่อใช้สภาวะในการทำนยข้างต้นจำนวน 10 สภาวะ จะพบว่าเมื่อแทนค่าระดับปัจจัยลงในสมการการทำนายค่า D, K และ L ทำการคำนวณค่า D, K และ L ได้ค่า D, K และ L ดังตารางที่ ๓-1

ตารางที่ ๓-1 เปรียบเทียบค่า D, K และ L ที่ได้จากการคำนวณโดยการแทนค่าปัจจัย ณ 10 สภาวะลงในสมการ

สภาวะที่	D	K	L
1	8.60	0.87	1.74
2	8.89	0.99	1.23
3	9.07	1.07	1.41
4	8.93	0.75	1.44
5	9.26	0.56	3.68
6	8.86	0.85	1.44
7	8.71	0.83	1.31
8	9.21	0.71	2.07
9	8.81	0.62	2.96
10	8.80	0.23	8.69

แทนค่า D, K และ L จากตารางที่ ๓-1 ลงในสมการความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างสมการ Gompertz equation กับพารามิเตอร์การเจริญเติบโต D, K และ L เพื่อคำนวณค่าพารามิเตอร์การเจริญเติบโต A, C, B และ M ตามลำดับ

$$\text{maximum cell population (D)} = A+C$$

$$\text{maximum growth rate (K)} = (BC)/e$$

$$\text{lag-phase duration (L)} = M-(1/B)$$

โดยเริ่มจากการแทนค่า D และค่า A ลงในสมการ maximum cell population (D) ด้วยการกำหนดค่า A เท่ากับ 3.1 (ค่า A เท่ากับ 3.1 ได้จากการหาค่า A เฉลี่ยจากการทดลองทั้งหมด) จะได้ค่า C นำค่า C และค่า K แทนลงในสมการ maximum growth rate (K) ทำให้ได้ค่า B แทนค่า B และ C ลงในสมการ lag-phase duration (L) ทำให้ได้ค่า M ดังนั้นจะได้ค่าพารามิเตอร์การเจริญเติบโต A, C, B และ M จากการคำนวณดังตารางที่ ๓-2

ตารางที่ จ-2 ค่า A, C, B และ M ที่ได้จากการคำนวณในสภาวะที่ 1 ถึง 10

สภาวะที่	A	C	B	M
1	3.10	5.50	0.43	4.06
2	3.10	5.79	0.46	3.39
3	3.10	5.97	0.49	3.46
4	3.10	5.83	0.35	4.31
5	3.10	6.16	0.25	7.76
6	3.10	5.76	0.40	3.95
7	3.10	5.61	0.40	3.81
8	3.10	6.11	0.32	5.22
9	3.10	5.71	0.29	6.38
10	3.10	5.70	0.11	18.00

นำค่า A, C, B และ M ที่ได้จากการคำนวณ แทนค่าลงในสมการ Gompertz equation เพื่อทำการคำนวณจำนวนเชื้อที่จุดเวลาที่ทำการตรวจนับจำนวนเชื้อ โดยกำหนดช่วงจุดเวลาคือที่ 0, 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 22, 26, 30, 198, 366 และ 534 ชั่วโมงตามลำดับ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 18 ช่วงจุดเวลา ดังแสดงในตารางที่ จ-3

สมการ Gompertz equation

$$N_t = A + C e^{-e^{-B(t-M)}}$$

เมื่อ $N_t = \log$ cell population (log cfu/ml)

A = log initial cell population (log cfu/ml)

C = log maximum cell population - log initial cell population (log cfu/ml)

B = growth rate at M (log cfu/ml/h)

M = time, when growth rate reach maximum (h)

ตารางที่ ๓-3 จำนวนเชื้อที่นับได้จริงกับปริมาณเชื้อที่ได้จากการคำนวณ ณ จุดเวลาที่ทำการตรวจนับจำนวนเชื้อ 18 ช่วงเวลา

จุดเวลาที่ทำการตรวจนับ จำนวนเชื้อ (h)	จำนวนเชื้อ (log cfu/ml)									
	สภาวะที่									
	1	1*	2	2*	3	3*	4	4*	5	5*
0	3.18	3.12	3.04	3.15	3.30	3.13	3.15	3.16	3.00	3.11
1	3.26	3.23	3.30	3.39	3.42	3.31	3.34	3.34	3.04	3.13
2	3.99	3.59	4.26	3.97	4.34	3.87	3.94	3.72	2.82	3.19
3	4.68	4.24	4.83	4.85	5.08	4.81	4.68	4.30	3.00	3.33
4	5.68	5.07	5.69	5.82	6.06	5.87	4.98	5.01	3.08	3.58
6	6.96	6.66	7.18	7.38	7.56	7.58	5.95	6.45	4.32	4.40
8	8.05	7.68	8.50	8.24	8.91	8.46	7.36	7.53	4.85	5.50
10	8.72	8.19	8.84	8.62	8.95	8.83	8.60	8.19	5.88	6.58
12	8.62	8.42	8.75	8.78	8.96	8.98	8.70	8.55	6.97	7.46
14	8.77	8.52	8.82	8.85	9.03	9.04	8.72	8.74	7.83	8.09
16	8.67	8.57	8.77	8.87	8.98	9.06	8.65	8.83	8.55	8.52
18	8.76	8.59	8.89	8.88	8.95	9.07	8.40	8.88	8.48	8.80
22	8.65	8.60	8.83	8.89	9.00	9.07	8.65	8.92	8.28	9.09
26	8.79	8.60	8.81	8.89	9.03	9.07	8.69	8.93	8.38	9.20
30	8.93	8.60	8.90	8.89	9.04	9.07	8.73	8.93	8.36	9.24
198	8.75	8.60	8.92	8.89	8.71	9.07	8.48	8.93	8.26	9.26
366	7.08	8.60	6.88	8.89	8.99	9.07	8.53	8.93	7.23	9.26
534	7.03	8.60	6.44	8.89	8.26	9.07	6.70	8.93	7.92	9.26

หมายเหตุ * หมายถึง จำนวนเชื้อที่ได้จากการทำนาย

ตารางที่ ๓-3 (ต่อ) ปริมาณเชื้อที่นับได้จริงกับปริมาณเชื้อที่ได้จากการคำนวณ ณ จุดเวลาที่ทำ การตรวจนับจำนวนเชื้อ 18 ชั่วโมง

จุดเวลาที่ทำการตรวจนับ จำนวนเชื้อ (h)	จำนวนเชื้อ (log cfu/ml)									
	สภาวะที่									
	6	6*	7	7*	8	8*	9	9*	10	10*
0	3.11	3.14	3.18	3.16	3.08	3.13	3.18	3.11	3.08	3.10
1	3.40	3.32	3.34	3.36	3.15	3.23	3.36	3.15	2.30	3.11
2	4.28	3.75	3.95	3.81	3.28	3.47	3.58	3.26	2.70	3.12
3	4.54	4.43	4.83	4.51	3.76	3.90	4.00	3.50	2.58	3.13
4	5.20	5.26	5.51	5.32	4.43	4.49	4.26	3.88	2.30	3.15
6	6.42	6.81	6.88	6.80	5.63	5.90	5.56	4.97	3.15	3.23
8	7.91	7.83	7.98	7.75	6.72	7.15	6.79	6.16	3.11	3.38
10	8.46	8.37	8.66	8.26	7.82	8.02	7.43	7.12	3.11	3.61
12	8.60	8.63	8.60	8.50	8.61	8.55	8.46	7.79	4.18	3.92
14	8.75	8.76	8.66	8.62	8.82	8.85	8.42	8.22	4.78	4.31
16	8.62	8.81	8.59	8.67	8.72	9.02	8.54	8.47	5.51	4.74
18	8.63	8.84	8.72	8.69	8.75	9.11	8.36	8.62	5.86	5.20
22	8.61	8.86	8.60	8.71	8.67	9.18	8.65	8.75	6.52	6.09
26	8.79	8.86	8.73	8.71	8.85	9.20	8.46	8.79	7.76	6.86
30	8.64	8.86	8.62	8.71	8.63	9.21	8.38	8.80	8.01	7.46
198	8.90	8.86	8.94	8.71	8.60	9.21	8.20	8.81	7.72	8.80
366	8.20	8.86	8.40	8.71	8.38	9.21	8.61	8.81	7.59	8.80
534	4.48	8.86	6.48	8.71	6.64	9.21	5.96	8.81	7.92	8.80

หมายเหตุ * หมายถึง จำนวนเชื้อที่ได้จากการทำนาย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวอรภิยา สาดแพง

วัน เดือน ปีเกิด 20 พฤศจิกายน 2523

ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2538 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
จากโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัยลำปาง
พ.ศ. 2542 สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่อยู่ 179 ถ.บุญวาทย์ ต.สวนดอก อ.เมือง จ.ลำปาง
52100 โทร 054-322813

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved